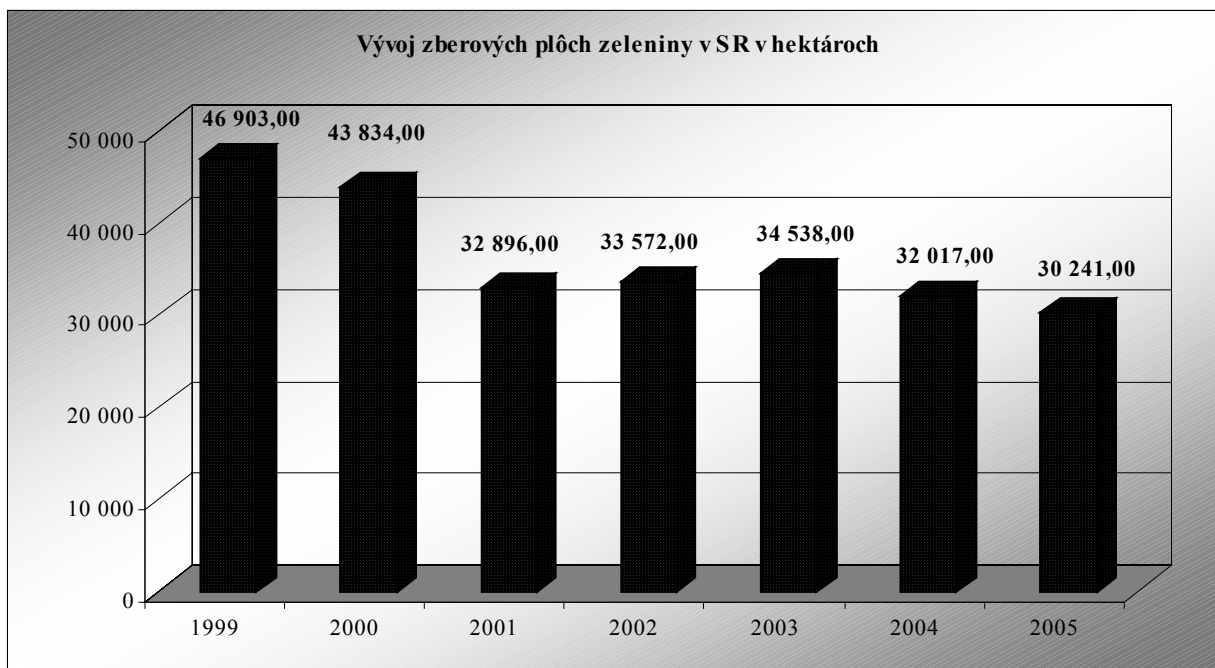

Zelenina

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2005

Bratislava,
jún 2006

Príloha

Autor:

Ing. Eva MERA VÁ

Odborný garant za MP SR:

RNDr. Mária POHANKOVÁ

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Štatistický úrad SR

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Slovenský konzervárenský zväz

Colné riaditeľstvo SR

Radela, s.r.o.

Pôdohospodárska platobná agentúra SR

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor

VÚEPP Bratislava
ISBN 80-8058-426-5

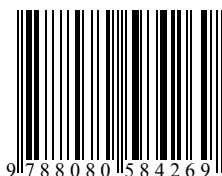

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Zelenina

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva,
Trenčianska 55, 824 80 Bratislava. Náklad: 60 výtlačkov. Rozsah 55 strán, v tom
35 tabuliek, 3 grafy a 1 príloha.

VÚEPP Bratislava
ISBN 80-8058-426-5

OBSAH	strana
ÚVOD	8
SÚHRN	8
1 Regulačná a podporná politika trhu	9
<i>1.1 Vplyv štátu na trh s komoditou ovocie a zelenina</i>	<i>9</i>
<i>1.1.1 Colné opatrenia</i>	<i>9</i>
<i>1.1.2 Licenčná politika</i>	<i>9</i>
<i>1.1.3 Dotačná politika</i>	<i>9</i>
<i>1.1.4 Výkon kontroly</i>	<i>17</i>
<i>1.2 Hlavné nariadenia Rady a nástroje spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny</i>	<i>17</i>
2 Situácia na trhu v SR	23
<i>2.1 Plochy a produkcia zeleniny</i>	<i>24</i>
<i>2.2 Spotreba zeleniny</i>	<i>30</i>
<i>2.3 Spracovanie, skladovanie a predaj zeleniny</i>	<i>32</i>
<i>2.4 Kontroly</i>	<i>35</i>
<i>2.4.1 Kontrola nástrojov organizácie trhu s ovocím a zeleninou</i>	<i>35</i>
<i>2.4.2 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami</i>	<i>36</i>
<i>2.5 Ceny zeleniny</i>	<i>39</i>
<i>2.6 Zahraničný obchod so zeleninou</i>	<i>42</i>
3 Produkcia zeleniny v EÚ	46
4 Produkcia zeleniny vo svete	51
PRÍLOHA	

Zoznam použitých skratiek

AP	Akčný plán skupiny výrobcov
ATIS	Agrárne trhové informácie Slovenska
CA	Kontrolovaná atmosféra
CCTIA	Central Controlling and Testing Institute in Agriculture
CR SR	Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
čl.	článok
EAGGF	EuroPeasn Agricultural Guidance and Guarantee Fund
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EÚ	Európska Únia
FAO OSN	Food and Agriculture Organization of the United Nations (Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo)
ES	Európske spoločenstvo
FAOSTAT	štatistika FAO
ha	hektár
IPA	Intervenčná poľnohospodárska agentúra
kg	kilogram
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MJ	Merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
MZe CR	Ministerstvo zemědělství České republiky
NK	nariadenie Komisie
NR	nariadenie Rady
OF	operačný fond
OP	operačný program
OV/SV	organizácia výrobcov / skupina výrobcov
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
SAPS	Single Area Payment Scheme
SCU	Slovak Cannery Union
Sk, SKK	slovenská koruna
SKZ	Slovenský konzervárenský zväz
SOP-PRV	Sektorový operačný program-Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SOT	Spoločná organizácia trhu

SP	Spracovateľský podnik
SVFA SR	State Veterinary and Food Administration of the Slovak Republic
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
ULO	Ultra Low Oxygen (Ultra nízky obsah kyslíka)
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

Úvod

Predkladaná situačná a výhľadová správa nadväzuje na správu vypracovanú v júni 2004. Jej účelom je zhodnotiť situáciu na trhu so zeleninou v Slovenskej republike v roku 2005.

Kapitola Regulačná a podporná politika trhu informuje o legislatíve EÚ v sektore ovocia a zeleniny, ktorá sa dotýka i Slovenskej republiky. V kapitolách Situácia na trhu v EÚ a Svetový trh so zeleninou sú zverejnené údaje o produkcii zeleniny v EÚ a vo svete.

Správa je k dispozícii na Ministerstve pôdohospodárstva SR, vo Výskumnom ústave ekonomiky pôdohospodárstva a potravinárstva a na stránke internetu <http://www.vuepp.sk>.

Súhrn

Podľa ŠÚ SR sa v roku 2005 na zberovej ploche 30 241 ha (medziročný pokles o 5,55%) dosiahla produkcia zeleniny v objeme 353 567 t. V porovnaní s produkciou v roku 2004 to znamená pokles o 7,11%. Produkcia plodovej zeleniny tvorila 44,60% z celkovej produkcie zeleniny, čo znamená medziročný nárast na 157 689 t (+12,05%). Produkcia hlúbavej zeleniny predstavovala objem 93 652 t, (-54,84%). O 10,06% poklesla v roku 2005 produkcia koreňovej zeleniny, ktorej podiel na celkovom objeme tvorí 54 581 t. V roku 2005 bol zaznamenaný aj pokles produkcie cibuľovej zeleniny o 27,89%. Produkcia strukovín medziročne poklesla o 7,52%. Listová zelenina má najmenší podiel na produkcii zeleniny (0,81%).

Výmera zakrytých plôch zaberala plochu 57,94 ha. Z toho 63,07% tvorili plochy zakryté fóliami, skleníky zaberali 36,27% a pareniská 0,66%. V roku 2005 sa zelenina pestovala na 153,59 ha zakrytých plôch. Táto plocha je väčšia ako výmera zakrytých plôch v dôsledku viacnásobného využitia plochy.

Spotreba zeleniny na obyvateľa v roku 2004 sa oproti roku 2003 zvýšila o 9,9 kg, t.j. na 89,9 kg (+11,1%). Spotreba čerstvej zeleniny vzrástla na 64,7 kg na obyvateľa (+11,6%). V porovnaní s odporúčanou dávkou 127,9 kg na obyvateľa je spotreba zeleniny na Slovensku o 29,7% nižšia.

Podľa údajov ATIS-u sa nákupné ceny niektorých plodín zvýšili, najmä pri kapuste, rajčiakoch a cibuli. Ceny producentov zeleniny klesli pri siedmych z dvadsaťjeden sledovaných druhov, najvýraznejšie klesla cena cibule bez vňate (-14,53%), naopak, výrazne vzrástla cena kapusty bielej (+25,83%).

Celková bilancia zahraničného obchodu SR v roku 2005 so zeleninou je pasívna z objemového i finančného hľadiska. Doviezli sme 147 361 t a vyviezli 55 806 t zeleniny. Saldo tvorí -1 425 mil. Sk. Podobný stav je aj v zahraničnom obchode so spracovanou zeleninou, kde deficit dosiahol 25 395 t, čo predstavuje hodnotu -800 mil. Sk.

Obchodovanie s krajinami EÚ má výrazný podiel na celkovom dovoze a vývoze zeleniny. Dovoz z EÚ 2005 predstavoval 90,46% a vývoz 91,99%. V obchodovaní so spracovanou zeleninou sú taktiež hlavnými partnermi krajiny EÚ. Dovoz spracovanej zeleniny predstavoval 96,97% z celkového dovozu spracovanej zeleniny a vývoz 99,37%.

1. Regulačná a podporná politika trhu

1. 1 Vplyv štátu na trh s komoditou ovocie a zelenina

1. 1. 1 Colné opatrenia

Od 1. januára 2005 platí nariadenie Komisie (ES) č. 1810/2004 zo 7. septembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Od 1. januára 2006 platí nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 zo 27. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

1.1. 2 Licenčná politika

Po vstupe SR do EÚ sa dovozy a vývozy realizujú v rámci mechanizmov SOT, podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 a podrobných nariadení Komisie (viď časť 1.1.3 bod 5).

1.1.3 Dotačná politika

1. Národná podpora

Od 1. mája 2004 vstúpil do platnosti výnos MP SR č. 806/2004-100 z 13. apríla 2004 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva s výnimkou par. 2 ods. 1 písm. f) a odseku 17 a 18, par. 5, par. 16 a par. 18. Tento výnos bol doplnený výnosom MP SR č. 1467/2006-100 z 25. januára 2006, účinným od 16. februára 2006. Podľa týchto výnosu sa poskytujú dotácie na:

- § 3 podporu výskumu a vývoja na zachovanie a starostlivosť o genofond rastlín. Možno poskytnúť do 60% oprávnených nákladov na kolekciu, pričom oprávnenými nákladmi sú skutočné náklady na 1 ha podľa nákladových položiek. Na zeleninu je to do výšky 600 000 Sk; podľa tohto paragrafu bola prostredníctvom PPA v roku 2005 vyplatená podpora na zeleninu v sume 605 600 Sk.
- § 4 zachovanie a rozširovanie genetického základu pestovaných rastlín, do 60% nákladov na 1 ha pokusnej plochy. Pri zelenine nasledovne:

zelenina koreňová	do 1 000 000 Sk
zelenina plodová (poľná)	do 2 200 000 Sk
zelenina plodová (na rýchlenie)	do 4 400 000 Sk
zelenina-strukoviny záhradné	do 750 000 Sk

Podľa tohto paragrafu bola prostredníctvom PPA v roku 2005 vyplatená podpora na zeleninu v sume 3 055 185 Sk.

dotácie vyplatené.

- § 5 podporu na využívanie závlah do 50% oprávnených nákladov na závlahovú vodu, a do 80% oprávnených nákladov na opravy a odstraňovanie havárií na odvodňovacích zariadeniach a závlahových systémoch;

- § 6 úhradu časti úrokov z poskytnutých dlhodobých úverov
 - a) na nákup poľnohospodárskej techniky, pôdy
 - b) rekonštrukciu a modernizáciu výrobných budov a výrobných liniek v poľnohospodárstve
- § 9 úhradu časti poistného v rastlinnej výrobe do 50% oprávnených nákladov poistného zaplateného v kalendárnom roku;
- § 10 úhradu škôd. Možno poskytnúť na úhradu škôd v dôsledku sucha, podmáčania, chorôb alebo škodcov, ak škoda presiahne 20% zníženie výroby rastlín a oproti priemeru za 3 roky;
- § 11 technickú podporu pri organizácii súťaží, výstav a veľtrhov;
- § 14 podporu v potravinárstve;
- § 18 stavby, rekonštrukciu a modernizáciu hydromeliorizačných zariadení.

Od 1. januára 2007 bude platiť výnos MP SR, podľa ktorého bude možné poskytnúť štátnu pomoc v rastlinnej výrobe.

§ 7 dotáciou na zachovanie a rozširovanie genetického základu pestovaných rastlín,

§ 8, ods. 1, 2, 3 dotáciou na úhradu škôd a nákladov na realizáciu eradikačných programov,

§ 10 dotáciou na technickú pomoc pri účasti na súťažiach, výstavách a veľtrhoch pre poľnohospodárov, prvospracovateľský priemysel a lesné hospodárstvo,

§11 dotáciou na technickú pomoc pri účasti na súťažiach, výstavách a veľtrhoch pre potravinársky priemysel – druhspracovateľský,

§ 12 dotáciou na podporu v oblasti poradenstva a vzdelávania,

§ 13 dotáciou na úhradu poistného.

Dotácia na starostlivosť o genofond rastlín podľa tohto výnosu nebude poskytovaná, nakoľko sa to nezlučuje s legislatívou EÚ. Podpora genofondu bude poskytovaná z iných národných finančných zdrojov.

2. Programy rozvoja vidieka

Podpora z *programu SAPARD* sa poskytla individuálnym výrobcovi ovocia a zeleniny (opatrenie č. 1) na investície a zakladanie odbytových organizácií výrobcov (opatrenie č. 3). V roku 2004 sa pokračovalo v dofinancovaní projektov z alokácie finančných prostriedkov na program predvstupovej pomoci, financovanie opatrenia č. 3 nebolo financované. Prvá platba pre pomoc zakladania odbytových organizácií výrobcov bola realizovaná až v roku 2005 pre dve organizácie vo výške **6 433 tis. Sk**.

V súčasnosti sa pripravuje nový programovací dokument na financovanie Plánu rozvoja vidieka v rokoch 2007 až 2013.

Sektorový operačný program (SOP-PRV)

a) Podpora v rámci opatrenia č. 1 „*Investície do poľnohospodárskych podnikov*“ sa poskytuje pre výrobcov celého Slovenska okrem Bratislavského kraja na:

- obstarávanie strojov zariadení a technológií na činnosti v rastlinnej výrobe (výrobné, pozberové, skladovacie),
- výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu skladov a manipulačných hál pre ovocie a zeleninu,

- rekonštrukcie a výstavbu skleníkov,
výstavbu, výsadbu a rekonštrukciu sádov (technické zabezpečenie - konštrukcie, závlaha, siete a pod.), plantáží drobného ovocia a špargle;

b) Podpora v rámci opatrenia č. 2 „Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov“ – pre konzervárenské a mraziarenské podniky na:

- výstavbu a nadobudnutie nehnuteľného majetku s výnimkou kúpy pôdy,
- modernizáciu a rekonštrukcia výrobných zariadení,
- obstaranie nových technológií vrátane programového vybavenia počítača,
- zlepšenie kvality výrobkov a jej monitorovanie,
- zlepšenie zdravotných podmienok a ich monitorovanie,
- zlepšenie pracovných podmienok,
- rekonštrukciu a zlepšenie hygienicko-sanitárnych režimov,
- rekonštrukciu a výstavbu technológií na ochranu životného prostredia (čistenie vôd, odpady a pod),
- vypracovanie marketingových plánov.

Prostredníctvom Plánu rozvoja vidieka mohli aj na rovnaké opatrenia SOP uvedené vyššie požiadať o pomoc výrobcovia ovocia a zeleniny z Bratislavského kraja.

V rámci opatrenia č. 5 PRV sa poskytuje „agroenvironmentálna podpora“ – - ochrana proti erózii v ovocinárstve pri základnej schéme vo výške 2 045 Sk/ha a podpora ekologického poľnohospodárstva“ pre žiadateľov v konverzii (prechodné obdobie) vo výške:

- ovocné sady a vinohrady 8 000 Sk/ha (183,56 EUR),
- zelenina, liečivé, koreninové a aromatické rastliny 10 000 Sk/ha (229,45 EUR),

pre žiadateľa po konverzii:

- ovocné sady a vinohrady 4 000 Sk/ha (91,78 EUR),
- zelenina, liečivé, koreninové a aromatické rastliny 5 000 Sk/ha (114,72 EUR).

Spôsoby podávania žiadostí, termíny, doklady k žiadostiam a spôsoby kontroly pre uplatňovanie jednotlivých opatrení boli vydané v metodických postupoch a zverejnené na web stránke PPA.

Stav zmluvne nekontrahovaných financií v programe SAPARD podľa opatrení v Sk

Opatrenie	Zmluvy			Ukončené projekty k 31.12.2005	
	Počet projektov	Celková nakontrah. suma - SAPARD - výška verejných výdavkov SR+EÚ	Celková nakontrah. suma v SAPARDE financovaná z PRV	Počet projektov	Celková suma projektov - výška verejných výdavkov SR+EÚ
Opatrenie č. 1	75	398 321 000	0	57	282 489 200
Opatrenie č. 2	38	227 756 000	0	31	145 658 500
Opatrenie č. 3	2	13 625 353	13 721 220	0	0

V rámci opatrenia č. 3 programu SAPARD je zmluvne nakontrahovaná finančná čiastka vo výške 27 346 573 Sk pre 2 organizácie s odbytom ovocia na 5 rokov čerpania.

Z toho alokácia z programu SAPARD je 13 625 353 Sk, zostatok vo výške 13 721 220 Sk bude vyplácaný z prostriedkov PRV. Celkovo požiadalo o podporu pre OOV 6 organizácií (okrem 2 na ovocie je 1 na zemiaky, 1 pre sladkovodné ryby, 1 pre hydinu a na 1 hovädzí dobytok) a celková nakontrahovaná čiastka je vo výške 64 364,7 tis. Sk na 5 rokov riešenia.

K 31.3.2006 boli ukončené nasledujúce projekty:

Opatrenie	Počet projektov	Celková suma projektov
Opatrenie č. 1	60	302 715 600
Opatrenie č. 2	31	145 658 500
Opatrenie č. 3	0	0

opatrenie č. 1 – sektor ovocie, zelenina, liečivé bylinky

opatrenie č. 2 – sektor spracovanie ovocia, zeleniny, výroba hotových jedál

opatrenie č. 3 – odbytové organizácie výrobcov (OOV) pre ovocie, zeleninu

3. Priame platby

V období rokov 2004-2006 sa realizuje **Jednotná platba na plochu - SAPS** (Single Area Payment Scheme - z garančnej sekcie EAGGF), ktorá sa vypláca roľníkom hospodáriacim na pôde, zaregistrovaným v Registri žiadateľov. Minimálna veľkosť obhospodarovanej parcely je 0,3 ha a minimálna veľkosť hospodárstva celkovo je 1 ha. Dotácia sa vypláca jednotnou sumou na hektár poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom stave

Priame platby pre škrupinové ovocie podľa nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá pre režim priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov v znení neskorších predpisov, predovšetkým nariadenia Rady (ES) č. 583/2004.

Podpora sa poskytuje pre mandle, lieskovce, vlašské orechy, pistácie (CN 0802) a svätójánsky chlieb (CN 1212) vo výške 120,75 EUR/ha. Maximálna garantovaná výmera EÚ pre orechy je 812 400 ha. SR môže podporovať orechy na výmere 3 100 ha. K základnej platbe je povolený národný doplatok vo výške 100%. Podmienkou je minimálna hustota výsadby (50 ks/ha) a minimálna veľkosť pozemku (0,10 ha). Túto podporu v rokoch 2004 až 2006 SR nevyužila a nebola zaradená do prémie ani pre rok 2007.

4. Zásady Spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny v EÚ

Pre sektor ovocia a zeleniny je kľúčovým legislatívnym predpisom nariadenie Rady (ES) 2200/1996 o Spoločnej organizácii trhu pre čerstvé ovocie a zeleninu a nariadenie Rady (ES) 2201/1996 o Spoločnej organizácii trhu pre spracované ovocie a zeleninu. Obe SOT sú prejednávané v oddelených Riadiacich výboroch. Cieľom SOT je dosiahnuť vyváženosť na trhu, znížiť nadprodukciu ovocia a zeleniny (intervenčné mechanizmy), zabezpečiť ceny pre výrobcov, ušetréné finančné prostriedky poskytnúť na podporu odbytu, podporovať export výrobkov do tretích krajín.

Nevyhnutné inštitúcie pre realizáciu SOT sú **organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov (OV/SV)**, uznané národnou autoritou, ktoré môžu požiadať o nasledujúce druhy podpôr:

a) Financovanie plánov na dosiahnutie uznania (NK č. 1432/2003 a 1943/2003 čl. 3 a 4) – podpora je určená na zabezpečenie administratívnych operácií SV pri predbežnom uznaní, poskytuje sa počas realizácie plánu uznania – akčného plánu počas piatich rokoch. V roku 2005 bolo poskytnutých **31 630 226,18 Sk** pre 4 SV.

- *formou špeciálnych pôžičiek na pokrytie časti investičných nákladov* (predpokladá sa finančná spoluúčasť SR a aj príjemcu dotácie, podľa NK č. 1943/03, čl. 8). PPA toto nariadenia v roku 2005 neuplatňovala.

O platbu na financovanie plánu uznania požiadali 4 skupiny výrobcov (ZERDA – PODUNAJSKO Veľký Meder, družstvo DRUTOMA Kolárovo, Družstvo ZEM – Tvrdošovce a Odbytové družstvo producentov rajčín dvory na Žitavou), predbežné uznanie v roku 2004 a 2005.

Družstvo SLOVZEL – Marcelová a TOMATEX- Nové Zámky sa v súčasnosti len veľmi ťažko presadzujú na trhu. Financovanie plánu uznania od roku 2005 nepožadovali.

b) podpora na operačné fondy a riešenie operačných programov OV (NK č. 2200/1996 a NK č. 1433/2003, príloha 1)

- *investičná podpora pre realizáciu operačných programov*, v rámci ktorej môžu byť zahrnuté len činnosti, ktoré súvisia so zachovaním kvality výrobkov, kvality životného prostredia (likvidácia odpadu) a na podporu ekologickej (biologickej alebo integrovanej produkcie), na podporu značky, zamestnanosti, školiacich aktivít pre pracovníkov OV, ktorí manipulujú s výrobkami a na stiahnutie výrobkov z trhu.

Operačný fond musí byť založený a tvorený členskou základňou, s najvyšším možným príspevkom 4,1% z predanej produkcie. ES prispieva tiež 4,1% do operačného fondu (t.j. 50%). Operačný program však musí zahrnúť také činnosti, ktoré je OV schopná financovať.

V roku 2005 MP SR vydalo jedno rozhodnutie o uznaní ako organizácie výrobcov (SK Fruit – Ostratice), ide o formu plného uznania za súčasného schválenia operačného programu, ktorý bude organizácia riešiť v rokoch 2006 až 2010.

c) podpora pre výrobky stiahnuté z trhu (NK č. 103/2004). Realizuje sa prostredníctvom uznaných organizácií výrobcov, ktoré môžu získať podporu ako:

- kompenzáciu v paušálnej sadzbe stanovenej Európskou Komisiou – *na výrobky podľa prílohy II NR. č. 2200/1996 (8,5% z obchodovaného množstva pre jablká a hrušky, ostatné produkty 10%)*
- kompenzácia na výrobky neuvedené v prílohe II NR č. 2200/1996 – *hradené z operačného fondu OV.*

Na kompenzáciu podľa tohto bodu nebola v roku 2004 a 2005 predložená žiadna požiadavka.

d) výrobná podpora pre spracovaný rajčiak, broskyne a hrušky – podpora podľa NR č. 2201/1996, v znení NR č. 2699/2000 sa poskytuje OV/SV, ktoré predali surovinu spracovateľovi, na základe dojednaných podmienok v registrovanej zmluve. Registráciu spracovateľa, OV/SV a zmluvy vykonáva PPA. Spracovateľ musí vyrábať len druhu ako ustanovuje NK č. 1535/2003, čl. 2. Prechodné opatrenia pre registráciu spracovateľov, uzatváranie zmlúv a poskytovanie podpory sú ustanovené v NK č. 416/2004. V roku 2005 neplatili.

Výška podpory pre rajčiaky je 34,5 EUR/t, pre broskyne 47,7 EUR/t, pre hrušky 161,70 EUR/t. Národný prah pre SR je 29 500 ton - rajčiaky a 147 ton – broskyne.

Na broskyne nebola žiadna požiadavka v hospodárskych rokoch 2004/2005 a 2005/2006. V roku 2004/2005 bolo poskytnutých na rajčiaky **40 392 056,48 Sk**, v roku 2005/2006 **31 630 226,18 Sk**.

Ostatné podporné mechanizmy v rámci SOT pre spracované ovocie a zeleninu, ktorá sa v SR neuplatňujú:

- podpory *pre sušené figy a slivky (odrody d Énte)* schémy podpory čl. 6a, 6b, 6c NR č. 2201/1996
- *podpory pre hrozno odrôd Moscatel, Sultánky a Koryntky určené na sušenie*
- podpora *skladovania sušeného hrozna a fig* – udeľuje sa skladovacím agentúram podľa čl. 7, 8, 9 NR č. 2201/1996.

Časový harmonogram pre administráciu organizovania trhu v komodite spracované ovocie a zelenina pre rok 2005/2006

Do 31. januára 2006	Podanie žiadosti o podporu
Do 1. februára 2006	Oznámenie od SP o množstve spracovanej suroviny a jednotlivých hotových výrobkov
Do 31. marca 2006	PPA zaplatí podporu OV /posledný termín/.
Do 15. apríla 2006	Nahlasovanie EK o množstve hotových výrobkov vykázaných v rámci zmlúv podľa NK č. 1535/2003 čl. 39
Do 31. mája 2006 Do 31. mája	Zaslanie informácií o OV podľa NK č. 1535/2003 čl. 10 a 12 Komisia uverejní čiastku podpory pre nasledujúci hospodársky rok NK (ES) č. 829/2005
Do 15. júna 2006 Do 15. júna 2006	Podanie žiadosti o schválenie registrácie spracovateľa Uverejnenie zoznamu registrovaných spracovateľov vo Vestníku MP SR
Do 15. júla 2006	Uzatvorenie zmlúv medzi OV a SP
Do 15. augusta 2006	Dodatky k zmluvám
Do 30. septembra 2006	Podanie žiadostí o preddavok
Do 31. októbra 2006	PPA zaplatí preddavok Koniec spracovateľského obdobia

**Časový harmonogram pre administráciu organizovania trhu
v komodite čerstvé ovocie a zeleninu pre rok 2005/06 a 2006/2007**

V priebehu celého roka	Prijímanie žiadosti o uznanie a predbežné OV a SV Nové skupiny výrobcov spolu so žiadosťou o predbežné uznanie, predkladajú plán na dosiahnutie uznania – akčný plán. Termíny a požadované doklady sú podľa ustanovení v NK(ES) č. 1432/2003 (uznávací proces je do 3 mesiacov od podania žiadosti) a metodického postupu PPA. <i>Pre SV, ktoré chcú ukončiť predbežné uznanie, predkladajú spolu so žiadosťou o uznanie ako aj OV, aj žiadosť o schválenie operačného programu. Konečný termín je 15. september 2006</i>
1. január 2006	Zahájenie implementácie nových schválených OP (žiadosti podané do 15. septembra 2005) podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o schválenie operačných programov financovanie operačných fondov organizácií výrobcov“ (ďalej len „Metodický postup pre OP“)
1. január až 31. marec 2006	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na realizáciu akčných plánov podľa NK (ES) č. 1943/2003 za rok 2005, alebo druhý polrok 2005 podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o financovanie plánov na dosiahnutie uznania – Akčných plánov“ (ďalej len „Metodický postup pre AP“)
1. - 30. apríl 2006	OV môžu požiadať o zálohovú platbu* na financovanie OP za obdobie apríl až jún podľa „Metodického postupu pre OP“ OV môžu žiadať o2. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie január - marec podľa „Metodického postupu pre OP“
1. – 31. júl 2006	OV môžu podávať žiadosti o zálohu na financovanie OP za obdobie júl až september podľa Metodického postupu pre OP“ OV môžu žiadať o2. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie apríl – jún podľa „Metodického postupu pre OP“
Od 1. júla do 30. septembra 2006	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na realizáciu akčných plánov podľa NK (ES) č. 1943/2003 prvý polrok 2006 podľa „Metodického postupu pre AP“
31. júl 2006	Posledný termín nahlásenia odstúpenia členov, ktoré sa má uskutočniť od 1. januára nasledujúceho roka (ak člen požiadal o vystúpenie z organizácie pol roka pred ukončením členstva, podľa stanov)
15. september 2006	Posledný termín, kedy môžu OV podávať: žiadosť o uznanie ako OV a schválenie nového OP podľa NK (ES) č.1432/2003 a č.1433/2003, ktorý sa bude realizovať od 1. januára 2007 žiadosť o uplatnenie zmien a doplnkov do schváleného operačného programu pre nasledujúci rok realizácie OP. Zmeny a doplnky sa začnú uplatňovať od 1. januára 2007 zaslanie oznámení OV o predpokladanej výške operačného fondu a hodnote predávanej produkcie pre nasledujúci rok realizácie OP
1. – 31. október 2006	OV môžu podávať žiadosti o zálohovú platbu na financovanie OP za obdobie október až december podľa „Metodického postupu pre OP“ OV môžu žiadať o 3. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie júl - september podľa „Metodického postupu pre OP“
15. december 2006	PPA informuje všetky OV o schválenej výške finančnej pomoci na realizáciu OP (v náležitých odôvodnených prípadoch môže PPA rozhodnúť do 20. januára 2007. Výdavky na realizáciu OP sú oprávnené od 1. januára 2007)
1. január 2007	Zahájenie implementácie schválených OP podľa žiadosti, ktoré boli podané do 15. septembra 2006)
1.–31. január 2007	OV môžu podávať žiadosti o zúčtovanie čiastkových platieb počas ročnej realizácie OP a dofinancovanie za obdobie október – december podľa „Metodického postupu pre OP“ OV predkladajú „Ročnú správu o realizácii operačného programu“

* zálohová platba predpokladá zloženie finančnej zábezpeky vo výške 120 % na príslušné obdobie

5. Spoločná obchodná politika v komodite ovocie a zelenina

Pri dovoze ovocia a zeleniny z tretích krajín nie je vo všeobecnosti potrebná dovozná licencia, ale v rámci obchodnej politiky s tretími krajinami sa môžu uplatňovať kvóty na dovoz cesnaku, banánov, konzervovaných húb rodu *Agaricus* a ochranné opatrenia na dovoz určitých upravovaných alebo konzervovaných citrusových plodov (mandarínok, atď.) so zníženým clom. Pre tieto dovozy do Spoločenstva musí dovozca predložiť dovoznú licenciu.

Vývoz ovocia a zeleniny podlieha predloženiu licencie iba vtedy, ak vývozca požaduje vývoznú náhradu na poľnohospodárske výrobky v súlade s nariadením Komisie (EHS) č. 3846/87 v platnom znení, ktorým sa ustanovuje nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady.

Termíny podávania žiadosti o licencie:

Cesnak

Licencie sa vydávajú na štvrt'roky:

jún/august

september/november

december/február

marec/máj

Termíny podávania žiadostí: v priebehu prvých piatich pracovných dní v apríli, júli, októbri a januári, pred príslušným štvrt'rokom.

Podmienkou žiadosti o licenciu je registrácia dovozcu podľa metódy tradičnej štruktúry obchodovania tradičný/nový dovozca podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1870/2005. Termíny registrácie – priebežne.

Konzervované huby rodu *Agaricus*

Licencie sa vydávajú na 9 mesiacov max. do 31.12. každého roku

Termíny podávania žiadostí: počas prvých piatich pracovných dní januára.

Podmienkou žiadosti o licenciu je registrácia dovozcu podľa metódy tradičnej štruktúry obchodovania tradičný/nový dovozca podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1864/2004 a nariadenia Komisie (ES) č. 1995/2005. Termíny registrácie – priebežne.

V roku 2005 boli od PPA požadované licencie na dovoz:

Dovoz 2005

Komodita	Kód CŠ	Žiadané množstvo (t)	Zamietnuté množstvo (t)	Udelené po krátení EK (t)	Skutočne dovezené (t)
Konz. šamp.	2003 10 30	2 766,083	339,452	1 632,280	1 630,910
Cesnak čerstvý	0703 20 00	640,000	0,000	4,600	0,000

Žiadosti o vývozné licencie alebo vývozné licencie s vopred stanovenou sadzbuou náhrady pre vybrané druhy výrobkov neboli v roku 2005 predložené.

V rámci SOT je možné poskytnúť podporu vývozu (exportná náhrada) vybraných výrobkov z ovocia a zeleniny vrátane spracovaného.

Podpora sa vypláca na základe podmienok SOT a podrobných nariadení Komisie. O podporu exportu môžu požiadať OV alebo obchodné organizácie. Je podmienená platnou licenciou a zložením finančnej zábezpeky (NK č. 1961/2001 a NK č. 1429/1995).

V roku 2005 boli vyplatené Pôdohospodárskou platobnou agentúrou vývozná náhrada v celkovej sume **405 975,46 Sk**. Bolo vyvezených **340 589 kg** jablák do Ruska.

1.1.4 Výkonom kontroly

Ovocie a zelenina podlieha viacerým kontrolným mechanizmom, ktoré sú realizované v rámci SOT, v rámci úradnej kontroly potravín a rastlinolekárskych opatrení.

Kontroly zhody s obchodnými normami pre vybrané druhy ovocia a zeleniny sú najvýznamnejšie z hľadiska SOT vykonávané Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR podľa § 10 ods. 5 zákona NR SR č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami, v znení neskorších predpisov a predpisov EÚ podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 a podrobných ustanovení nariadenia Komisie (ES) č. 1148/2001 z 12. júna 2001 týkajúce sa kontrol zhody obchodných noriem čerstvého ovocia a zeleniny v znení neskorších predpisov.

Podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (zákon č. 23/2002), predovšetkým § 23, ovocie a zelenina podlieha pod ***úradnú kontrolu potravín***. ŠVPS SR vykonáva potravinový dozor nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním čerstvého ovocia, zeleniny a ich výrobkov do obehu.

Okrem uvedených kontrol, komodita ***podlieha fytokontrolu rastlín a rastlinných produktov***, ktorú vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP) podľa zákona NR SR č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti. Od mája 2005 sa fytokontrola vykonáva podľa zákona NR SR č. 193/2005 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

Pre zabezpečenie administrácie všetkých podporných mechanizmov, organizácie trhu, národných podpôr a štrukturálnej pomoci (predvstupovej a povstupovej) bola MP SR zriadená ***Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA)***, ktorá vykonáva kontroly ***riadneho uplatňovania nástrojov SOT*** v komodite ovocie a zelenina podľa zákona NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre a príslušných nariadení EÚ (viď časť 2.4).

1.2. Hlavné Nariadenia Rady a nástroje Spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny

1 Nástroje organizácie trhu s čerstvým ovocím a zeleninou sú ustanovené:

Nariadením Rady (ES) č. 2200/1996 z 28. októbra 1996 o Spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou (Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 20) v platnom znení

- výrobky, ktoré podliehajú organizácii trhu podľa NR č. 2200/1996 (CN 0702–ex 0709, ex 0802, 0803 00 11 a 0803 00 90, 0804-0810, 0813 50 31, 0813 50 39, 1212 10 10),

– **klasifikáciu produktov a prijímanie noviel pre marketingové normy kvality upravené nariadeniami Komisie (NK),**

- organizácie výrobcov, postupy pre uznávanie OV,
- pravidlá pre operačné programy, operačné fondy, ktoré OV vytvárajú,
- medziodvetvové organizácie a dohody
- intervencie – sťahovanie výrobkov z trhu,
- obchod s tretími krajinami (uplatňujú sa vývozné náhrady, dovozné kvóty, licencie, clá),
- národné kontrolné orgány a orgány spoločenstva.

2. Nástroje organizácie trhu so spracovaným ovocím a zeleninou

Nariadením Rady (ES) č. 2201/1996 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 20) v platnom znení

- výrobky, ktoré podliehajú organizácii trhu podľa NR č. 2201/1996 v znení NR č. 2699/2000 (CN ex - 0710-0712, 0811-0813, 2001, 2004-2009, položky CN zahrnuté celé 0804 20 90, 0806, 0814 00 00, 0904 20 10, 1302 20, 2002, 2003),

nástroje: poskytovanie výrobnjej podpory pre vybrané druhy výrobkov,

obchod s tretími krajinami (licencie, colné kvóty, vývozné náhrady, clá, exportné dotácie na cukor pridaný vo výrobkoch).

3. Podrobné nariadenia SOT a hlavné nariadenia Komisie (ES):

1) *Klasifikácia produktov a obchodné normy pre druhy zeleniny:*

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1466/2003 – obchodná norma kvality pre artičoky
- Nariadenie Komisie (ES) č. 48/2003 – miešaných baleniach ovocia a zeleniny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 982/2002 – obchodná norma kvality pre šampiňóny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2396/2001 – obchodná norma kvality pre pór
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1615/2001 – obchodná norma kvality pre cukrové melóny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1543/2001 – obchodná norma kvality pre šaláty, endíviu a eskariol
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1508/2001 – obchodná norma kvality pre cibuľu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 912/2001 – obchodná norma kvality pre strukovú fazuľku
- Nariadenie Komisie (ES) č. 790/2000 – obchodná norma kvality pre rajčiaky v znení poslednej úpravy 717/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2561/1999 – obchodná norma kvality pre hrášok v znení poslednej úpravy 532/2001

- Nariadenie Komisie (ES) č. 2377/1999 – obchodná norma kvality pre špargľu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1455/1999 – obchodná norma kvality pre zeleninový papriku v znení poslednej úpravy 2706/2000
- Nariadenie Komisie (ES) č. 730/1999 – obchodná norma kvality pre mrkvu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 963/1998 – obchodná norma kvality pre karfiol
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2288/1997 – obchodná norma kvality pre cesnak
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1093/1997 – obchodná norma kvality pre dyňu červenú v znení poslednej úpravy 1615/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 831/1997 – obchodná norma kvality pre avokádo v znení poslednej úpravy 1167/1999
- Nariadenie Komisie (ES) č. 410/1990 – obchodná norma kvality pre uhorky v znení poslednej úpravy 888/1997
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1591/1987 – obchodná norma kvality pre kapustu, ružičkový kel, stopkatý zeler, špenát v znení poslednej úpravy 1135/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2213/1983 – obchodná norma kvality pre cibuľu a čakankové puky v znení poslednej úpravy 1508/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1292/1981 – obchodná norma kvality pre balkažány a cukety

2) Uznávanie skupín, organizácií výrobcov a združení organizácii výrobcov ovocia a zeleniny

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1432/2003 z 11. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o podmienky na uznanie organizácií výrobcov a predbežné uznanie skupín výrobcov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 686/2004 zo 14. apríla 2004 o prechodných opatreniach, čo sa týka organizácií výrobcov, ktoré vyrábajú čerstvé ovocie a zeleninu v súvislosti s prístupom Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska do EÚ.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2249/2004 z 27. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 686/2004, ktorým sa stanovujú prechodné opatrenia týkajúce sa organizácii výrobcov na trhu s čerstvým ovocím a zeleninou z dôvodu prístúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska k EÚ.

3) Poskytovanie dočasných finančných podpôr skupinám a organizáciám výrobcov ovocia a zeleniny, sťahovanie výrobkov z trhu

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1943/2003 z 3. novembra 2003, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 pokiaľ ide o pomoc skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2113/2004 z 10. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1943/2003, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie

nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 pokiaľ ide o pomoc skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie.

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1433/2003 z 11. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o operačné fondy, operačné programy a finančnú pomoc.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 594/2004 z 30. marca 2004, ktorým sa určujú rozhodujúce skutočnosti uplatniteľné na výrobky v odvetví ovocia a zeleniny a na výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2190/2004 z 20. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1433/2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o operačné fondy, operačné programy a finančnú pomoc.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1813/2004 z 19. októbra 2004, ktoré upravuje nariadenie Komisie (ES) č. 1433/2003, ktoré sa vzťahuje na podmienky použitia nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o operačné fondy, operačné programy a finančnú podporu
- ***Nariadenie Komisie (ES) č. 103/2004 z 21. januára 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o intervenčné opatrenia a o stiahnutie z trhu v sektore ovocia a zeleniny.***
- Nariadenie Komisie (ES) č. 222/2005 z 10. februára 2005, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie ES č. 1943/2003 pokiaľ ide o výmenný kurz uplatniteľný pri poskytovaní pomoci skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie v sektore ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 210/2006 zo 7. februára 2006, ktorým sa na hospodársky rok 2006/2007 stanovuje výška pomoci pre paradajky určené na spracovanie.

4) Obchod s tretími krajinami

- Nariadenie Komisie (ES) č. 3223/1994 z 21. decembra 1995 o podrobných pravidlách uplatňovania dovozných opatrení pre ovocie a zeleninu, v znení neskorších doplnkov najmä nariadenie Komisie (ES) č. 537/2004.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1291/2000 z 9. júna 2000, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske výrobky, v znení neskorších predpisov najmä NK (ES) č. 636/2004, NK (ES) č. 1741/2005, NK (ES) č. 1864/2005.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1961/2001 z 8. októbra 2001 stanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 týkajúce sa exportných refundácií u ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 3846/1987 z 17. decembra 1987, ktorým sa ustanovuje nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady, v znení neskorších predpisov najmä NK (ES) č. 2199/2004.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1555/1996 z 30. júla 1996, ktorým sa ustanovujú podmienky pre uvalenie dodatočného dovozného cla pre ovocie a zeleninu, v znení neskorších predpisov.

- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2220/85 z 22. júla 1985, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému záruk pre poľnohospodárske výrobky.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 565/2002 z 2. apríla 2002, ktorým sa ustanovuje metóda správy colných kvót a zavádza systém osvedčení o pôvode pre cesnak dovezený z tretích krajín.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2334/2003 z 30. decembra 2003, ktoré pre rok 2004 deroguje z nariadenia (ES) č. 2125/95 otvárajúceho a ustanovujúceho spravovanie colných kvót pre konzervované huby.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 829/2003 zo 14. mája 2003, ktorým sa mení dopĺňa nariadenie (ES) č. 225/2003 pokiaľ ide o predĺženie platnosti osvedčení o pôvode pre huby s pôvodom v Číne.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 228/2004 z 3. februára 2004 ustanovujúce prechodné opatrenia k Nariadeniu Komisie č. 565/2002 z dôvodu nových prístupia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 229/2004 z 10. februára 2004 deroguje z nariadenia Komisie č. 565/2002 týkajúce sa dátumov na vydávanie licencií pre dovoz cesnaku pre prvý kvartál periódy 2004-2005.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1543/2004 z 30. augusta 2004, ktorým sa určujú paušálne dovozné hodnoty na určovanie vstupných cien určitých druhov ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 203, 28/07/2001 S. 0009 – 0012).

5) Kontroly zhody

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1148/2001 z 12. júna 2001, o kontrole zhody čerstvého ovocia a zeleniny s obchodnými normami (Ú. v. EÚ L 156, 13.6.2001) v platnom znení

6) Poskytovanie podpory na spracovanie vybraných druhov ovocia a zeleniny

- Nariadenie Komisie (EH) č. 1535/2003 z 29. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96, týkajúce sa systému pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 416/2004 z 5. marca 2004, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96 a nariadenia (ES) č. 1535/2003 v dôsledku prístupia nových členských štátov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2169/2004 z 17. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1535/2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96, týkajúce sa systému pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 550/2005, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 416/2004, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96 a nariadenia (ES) č. 1535/2003 o systéme pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny.

- **Nariadenie Komisie (ES) č. 1429/1995, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre vývozné náhrady pre výrobky spracované z ovocia a zeleniny, iné ako náhrady poskytované pre pridaný cukor.**
- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2320/89 z 28. júla 1989 o minimálnych požiadavkách na kvalitu broskýň v náleve a broskýň v prírodnej ovocnej šťave na uplatňovanie programu pestovateľskej pomoci
- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2319/89 z 28. júla 1989 o minimálnych požiadavkách na kvalitu hrušiek Williams a Rocha v náleve a v prírodnej ovocnej šťave pre uplatňovanie schémy pomoci pre výrobu
 - Nariadenie Rady (EHS) 3508/92 z 27. novembra 1992, ktorým sa stanovuje integrovaný administratívny kontrolný systém (IACS) pre určité systémy pomoci v znení neskorších predpisov, najmä NK (ES) č. 2419/2001.

Všeobecné nariadenia Rady a Komisie ES pre podpory propagácie a spotreby

- Nariadenie Rady (ES) 2826/2000 z 19. decembra 2000 o informačných a propagačných činnostiach na poľnohospodárske výrobky na vnútornom trhu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 94/2002 z 18. januára 2002 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 2826/2000 o informačných a propagačných akciách pre poľnohospodárske výrobky na vnútornom trhu

Výkon nariadení pre propagáciu a spotrebu zabezpečuje IPA.

Jednotlivé nariadenia je možné nájsť na stránke <http://aprox.government.gov.sk> alebo <http://europa.eu.int/eur-lex/en>

Hlavné orgány zodpovedné za prijímanie legislatívnych predpisov, opatrení v rámci SOT a administrovanie SOT

Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Pre výkon nariadení Rady a Komisie SOT v podmienkach SR boli s účinnosťou od 1. mája 2004 vypracované na MP SR nasledujúce Usmernenia ministra, ktoré boli vydané dňa 23. marca 2004 vo Vestníku MP SR, ročník XXXVI, čiastka 9, pod č.:

- 28. Usmernenia ministra pôdohospodárstva SR o všeobecných pravidlách organizácie trhu s ovocím a zeleninou. Hlavný cieľ usmernenia – identifikácia hlavných nariadení a ich výkon na PPA v oblasti uznávania OV a SV a minimálne požiadavky na veľkosť OV, akčné plány, operačné fondy a operačné programy, intervenčné mechanizmy a administrácia výrobnjej podpory pre spracovaný rajčiak a broskyne;
- 29. Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy udeľovania licencií na dovoz a vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov;
- 36. Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy sledovania cien vybraných poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov a poskytovanie cenových informácií príslušným orgánom EÚ;
- 40. Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy o organizovaní trhu s osivom, poskytovaní podpory na produkciu osiva a registrácie zmlúv na rozmnožovanie osiva v tretích krajinách;

MP SR vykonáva v rámci SOT uznávanie organizácií a skupín výrobcov pre ovocie a zeleninu, zrušenie uznania a zamietnutie uznania OV (Zákon NR SR č. 491/2001 Z.z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami § 10, v znení neskorších predpisov);

- Usmerňuje prípravu metodických pokynov podľa SOT;
- Vybavuje sťažnosti a odvolania v správnom konaní žiadateľov o podporu a podnikateľov, ktorí nespĺnili podmienky zhody pre ovocie a zeleninu podľa predpisov EÚ.

Pôdohospodárska platobná agentúra zabezpečuje administráciu procesov (Zákon NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Usmernení ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy vid' vyššie):

- zabezpečuje kompletne administrovanie žiadostí o podporu a kontrolu podľa EÚ legislatívy a podporných mechanizmov uvedených v kapitole 1.1.3
- zabezpečuje IACS pre evidenciu plôch (NR č. 3508/1992, NK č. 2419/2001).
- zabezpečuje cenový monitoring pre vybrané druhy ovocia a zeleniny podľa predpisov EÚ. Pre SOT podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 boli v roku 2005 vypracované nasledujúce metodické pokyny pre žiadateľov o:

o uznanie, predbežné uznanie OV, SV (11. apríl 2005);

o financovanie plánov na dosiahnutie uznania – Akčných plánov (25. máj 2005);

o registráciu spracovateľov (rajčiaky, broskyne) 4. január 2005;

o poskytovaní výrobnéj pomoci pre spracovaný rajčiak a broskyne

o schválení operačných programov a financovaní operačných fondov organizácií výrobcov;

Štátna veterinárna a potravinárska správa - (Zákon č. 491/2001 v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č.152/1995 o potravinách v znení neskorších doplnkov, nariadenia ES)

- zabezpečuje kontroly zhody s normami kvality pre výrobky, ktoré majú v Spoločenstve povinné normy kvality, pri všetkých nástrojoch SOT, zabezpečenie úradnej kontroly potravín).

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (Zákon č. 473/2003 o PPA, Usmernenie ministra č. 28, čl. 8 ods. 2,):

- aktualizuje register ovocných sádov, vykonáva odhady úrod jablák, hrušiek, broskýň a marhúľ, sleduje uskladnenia jablák a hrušiek,
- sleduje likvidácie výrobkov stiahnutých z trhu
- všetky ostatné kontrolné činnosti, ktoré vyplývajú z národnej a EÚ legislatívy pre kontrolu zdravotného stavu rastlín a certifikáciu množiteľského materiálu.
- vykonávanie delegovaných činností pre PPA v sektore ovocia a zeleniny na základe dohody

2 Situácia na trhu v SR

Po nadúrode zeleniny v roku 2004 a následnej odbytovej kríze sprevádzanej poklesom cien zeleniny hlboko pod výrobné náklady, predpokladala zeleninárska únia SR radikálne zníženie plôch. Prvé odhady hovorili o poklese pestovania zeleniny na polovicu. Toto

sa nepotvrdilo, hoci väčší pestovatelia vlastníci sklady nakupovali o 35% osiva menej, menší pestovatelia až o polovicu.

Vďaka poklesu produkcie v SR, a poklesu plôch v pestovaní zeleniny, hlavne cibule, mrkvy a kapusty v štátoch Európy, sa v roku 2005 zelenina predávala v SR za lepšie ceny ako v roku 2004. Táto skutočnosť však nemusí znamenať ustálenie domácich pomerov, rastie dovoz zeleniny z Ázie, napr. cesnaku a priemyselných rajčiakov z Číny.

2.1 Plochy a produkcia zeleniny

Vývoj osevných plôch zeleniny na ornej pôde v hektároch

Annual Sown Area on Arable Land of Vegetables in Hectares

Tabuľka č. 1

Druh ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kapusta biela ²	6 820	6 905	6 315	1 676	1 680	1 271	841
Kapusta červená ³	654	641	667	92	80	58	44
Kapusta pekinská ⁴	72	53	36	21	24	29	32
Karfiol ⁵	2 049	1 885	1 960	343	316	244	210
Brokolica ⁶	174	164	231	218	145	69	42
Kel hlávkový ⁷	1 469	1 407	1 376	132	140	85	90
Kel ružičkový ³⁷							32
Kaleráb ⁸	2 108	1 885	1 867	117	147	108	87
Zeler ⁹	1 127	1 041	1 007	71	69	52	25
Mrkva a karotka ¹⁰	4 254	4 129	4 044	795	888	766	482
Petržlen ¹¹	2 187	2 171	2 164	779	577	416	341
Repa červená ¹²	155	208	168	77	86	63	50
Red'kovka ¹³	74	82	69	25	39	60	55
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 599	2 467	2 560	591	514	351	394
Uhorky šalátové ¹⁵	1 281	1 150	1 116	126	130	112	106
Dyňa červená ³¹	1 556	1 388	1 459	518	550	655	150
Melóny cukrové ¹⁶	769	684	646	124	172	153	627
Paprika ¹⁷	3 347	2 977	2 940	788	757	629	633
Cukety ³⁰	461	366	361	35	53	47	52
Tekvica ³⁴	-	-	-	-	155	632	863
Rajčiaky konzumné ¹⁸	3 774	3 662	1 972	502	272	252	256
Rajčiaky priemyselné ³²	-	-	1 705	1 016	1 194	1 072	960
Cibuľa ¹⁹	4 584	4 138	4 109	1 223	1 291	1 422	778
Pór ²⁰	81	70	74	19	17	9	5
Cesnak ²¹	1 137	1 098	997	71	78	68	60
Šalát hlávkový ²²	496	497	475	32	41	29	31
Špenát ²³	259	196	181	105	121	30	1
Hrach strukový ²⁴	1 723	2 031	2 000	1 591	1 979	1 267	1 034
Fazuľa struková ²⁵	1 031	941	959	184	68	44	25
Špargľa ²⁶	203	66	269	268	332	347	412
Kukurica cukrová ²⁷	1 563	1 611	2 065	2 161	2 311	1 211	1 272
Ostatná zelenina ²⁸	996	1 209	977	364	68	82	33
Orná pôda spolu³⁶	-	-	-	14 083	14 294	11 633	10 023
Odhad samozásobiteľov ³³	-	-	-	21 000	21 000	21 000	21 000
Zelenina spolu²⁹	47 003	45 459	44 768	35 083	35 294	32 632	31 023

- Prameň: ŠÚ SR³⁹, - údaj sa nevyskytol³⁸

1 Type; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Leek 21 Garlic; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Peas; 25 Beans; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Other vegetables; 29 Vegetables in total; 30 Zucchini; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Kitchen gardens; 34 Pumpkin; 35 Data not available; 36 Sown area in total; 37 Brussels sprouts; 38 data not available; 39 Source: Statistical Office of the SR (SO SR)

Vývoj osevných plôch zeleniny má klesajúci trend. V roku 2005 zaberala plocha ornej pôdy osiatej zeleninou 0,76% z celkovej ornej pôdy (tab. č. 1).

Vývoj zberových plôch zeleniny v hektároch

Annual Harvested Area of Vegetables in Hectares

Tabuľka č. 2

Druh ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kapusta biela ²	6 770	6 800	6 350	5 795	5 786	4 557	4 521
Kapusta červená ³	652	592	104	366	347	214	366
Kapusta pekinská ⁴	74	50	-	17	22	21	22
Karfiol ⁵	2 033	1 880	939	991	974	946	974
Brokolica ⁶	168	187	145	212	143	132	87
Kel hlávkový ⁷	1 313	1 258	445	657	748	1 119	846
Kel ružičkový ³⁵	160	128	20	39	18	22	46
Kaleráb ⁸	2 097	1 858	353	817	809	936	988
Zeler ⁹	1 118	1 039	154	267	272	265	221
Mrkva a karotka ¹⁰	4 244	3 983	3 025	2 915	3 128	3 045	2 720
Petržlen ¹¹	2 134	1 987	1 416	1 679	1 393	1 421	1 179
Repa červená ¹²	157	197	211	234	225	210	227
Red'kovka ¹³	72	82	48	123	127	173	195
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 574	2 442	2 427	1 658	1 537	1 372	1 381
Uhorky šalátové ¹⁵	1 282	1 148	927	935	954	937	957
Melóny cukrové ¹⁶	766	681	320	178	172	170	201
Dyňa červená ³¹	1 538	1 373	652	553	659	688	672
Paprika ¹⁷	3 324	2 937	2 335	2 531	2 438	2 301	2 296
Rajčiaky ¹⁸	3 686	3 577	4 211	2 811	3 642	3 535	3 349
- z toho priemyselné ³²	1 597	1 577	935	1 225	1 105	1 000	908
Cibuľa ¹⁹	4 559	4 075	3 241	3 160	2 981	3 175	2 434
Cesnak ²⁰	1 135	1 075	736	995	981	972	603
Pór ²¹	77	69	16	34	22	19	18
Šalát hlávkový ²²	503	504	96	330	248	236	286
Špenát ²³	260	181	99	135	150	54	59
Fazuľa struková ²⁴	1 031	917	277	334	202	191	181
Hrach záhradný ²⁵	1 988	1 867	1 817	2 204	2 492	1 842	1 749
Špargľa ²⁶	134	144	139	200	173	240	247
Kukurica cukrová ²⁷	1 611	1 489	1 865	2 461	2 602	1 465	1 473
Cukety ³⁰	461	369	397	583	572	712	613
Tekvica ³³	-	-	-	-	560	941	1 211
Ostatná zelenina ²⁸	983	945	131	560	161	107	119
Zelenina spolu²⁹	46 903	43 834	32 896	33 572	34 538	32 017	30 241

- údaj sa nevyskytol³⁴

Prameň: ŠÚ SR³⁶

1 Type; 2 White White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Other vegetables; 29 Vegetables in total; 30 Zucchini; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Pumpkin; 34 Data not available; 35 Brussels sprouts; 36 Source: SO SR

Zberové plochy zeleniny pestovanej na ornej pôde poklesli o 15,85%, ale zberová plocha zeleniny celkom (plocha zeleniny na ornej pôde spolu s odhadom plôch v domácich záhradkách) klesla o 5,55% (tab. č. 2).

Priemerné hektárové úrody zeleniny v SR v tonách

Average Hectare Yields of Vegetables in the SR in Tonns

Tabuľka č. 3

Zelenina ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kapusta biela ²	26,11	12,13	19,33	13,72	14,09	17,74	12,91
Kapusta červená ³	30,55	26,02	12,75	11,72	11,49	17,73	10,60
Kapusta pekinská ⁴	23,62	15,52	-	18,01	44,60	28,65	32,32
Karfiol ⁵	12,23	9,5F3	11,95	10,17	12,18	13,14	10,12
Brokolica ⁶	6,90	7,06	21,07	3,21	7,82	8,55	9,30
Kel hlávkový ⁷	12,29	9,45	10,90	10,90	15,25	17,38	10,10
Kel ružičkový ³³	11,03	5,92	17,70	17,70	13,06	9,57	7,77
Kaleráb ⁸	14,80	12,20	12,91	11,63	12,42	11,81	11,41
Zeler ⁹	13,82	12,32	10,41	9,33	8,13	10,32	8,58
Mrkva a karotka ¹⁰	17,57	12,87	11,89	13,89	13,69	13,65	13,84
Petržlen ¹¹	10,92	6,72	8,55	8,56	7,20	8,44	8,94
Repa červená ¹²	18,57	14,72	14,81	13,96	12,04	14,09	14,00
Red'kovka ¹³	7,78	7,06	6,69	4,95	4,93	8,33	6,80
Uhorky nakladačky ¹⁴	9,68	7,09	7,26	7,99	8,47	7,16	11,21
Uhorky šalátové ¹⁵	15,43	18,02	17,38	14,85	14,01	14,66	17,69
Melóny cukrové ¹⁶	10,50	12,39	8,56	8,94	7,95	11,10	10,61
Dyňa červená ³⁰	21,56	15,13	12,07	13,72	21,221	16,54	15,85
Paprika ¹⁷	12,15	12,05	11,93	11,77	10,77	11,72	12,51
Rajčiaky ¹⁸	19,09	20,41	15,64	13,77	14,86	17,39	18,22
- z toho priemyselne ³¹	18,09	25,44	21,03	19,85	17,79	27,52	25,97
Cibuľa ¹⁹	10,98	6,44	10,33	9,81	8,82	11,63	11,15
Cesnak ²⁰	4,69	3,98	4,45	4,62	5,02	4,36	4,07
Pór ²¹	11,77	5,60	6,82	7,96	5,94	5,23	8,31
Šalát hlávkový ²²	8,97	9,58	8,73	5,53	8,71	8,62	8,45
Špenát ²³	5,54	5,83	7,03	9,51	7,19	14,56	6,96
Fazuľa struková ²⁴	3,39	2,66	4,99	2,53	4,98	4,09	5,67
Hrach záhradný ²⁵	2,35	1,68	2,76	3,01	2,07	2,72	2,48
Špargľa ²⁶	6,27	3,41	4,46	6,06	5,40	4,98	5,70
Kukurica cukrová ²⁷	5,87	3,24	4,63	6,11	5,92	5,90	5,29
Tekvica ³²	-	-	-	-	6,57	5,30	11,92
Cukety ²⁸	-	16,08	13,89	13,60	15,39	14,70	13,55
Ostatná zelenina ²⁹	-	5,89	10,34	6,19	4,77	6,00	4,36

- údaj sa nevyskytol³⁴

Prameň: ŠÚ SR³⁵

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Water melon; 31 for processing; 32 Pumpkin; 33 Brussels sprouts; 34 Data not available; 35 Source: SO SR

Priemerná hektárová úroda výrazne poklesla pri špenáte (-52,20%), keli hlávkovom (-41,89%), kapuste červenej (-40,21%), kapuste bielej (-27,23%) a karfioli (-22,98%). Pod 20% klesli priemerné hektárové úrody kelu ružičkového, red'kovky, zeleru a kukurice cukrovej. Hektárová úroda tekvice vzrástla viac ako dvojnásobne, póru o 58,89%, uhoriek nakladačiek o 56,56%, fazule strukovej o 38,63% a uhoriek šalátových o 20,67%. Pod 20% vzrástli hektárové úrody špargle a kapusty pekinskej (tab. č. 3).

Produkcia zeleniny na ornej pôde v tonách

Production of Vegetables on the Arable Land in Tonns

Tabuľka č. 4

Zelenina ¹	2003	2004	2005
Kapusta biela ²	44 408	37 193	21 127
Kapusta červená ³	993	1 401	610
Kapusta pekinská ⁴	536	612	717
Karfiol ⁵	3 358	3 519	2 514
Brokolica ⁶	1 121	598	197
Kel hlávkový ⁷	2 130	1 358	944
Kel ružičkový ³⁴	33	58	27
Kaleráb ⁸	2 470	1 679	1 412
Zeler ⁹	507	775	262
Mrkva a karotka ¹⁰	16 852	15 668	11 284
Petržlen ¹¹	2 668	5 109	3 557
Repa červená ¹²	1 192	993	1 023
Red'kovka ¹³	156	523	549
Uhorky nakladačky ¹⁴	4 442	2 778	5 152
Uhorky šalátové ¹⁵	3 484	4 143	4 440
Melóny cukrové ¹⁶	1 165	1 676	1 605
Dyňa červená ³¹	13 016	10 317	9 404
Paprika zeleninová ¹⁷	8 688	7 916	8 730
Rajčiaky ¹⁸	27 076	36 630	32 441
- z toho priemyselné ³²	19 663	27 517	23 592
Cibuľa ¹⁹	12 828	26 117	12 582
Cesnak ²⁰	314	242	164
Pór ²¹	66	68	67
Šalát hlávkový ²²	487	407	281
Špenát ²³	842	594	1
Fazuľa struková ²⁴	235	143	128
Hrach záhradný ⁵	3 292	3 286	2 498
Špargľa ²⁶	937	1 195	1 409
Kukurica cukrová ²⁷	13 761	6 929	5 896
Cukety ²⁸	1 399	1 271	1 156
Tekvica ³³	1 021	2 335	11 055
Ostatná zelenina ²⁹	453	399	222
Zelenina spolu³⁰	169 929	175 932	141 398

- údaj sa nevyskytol³⁵

*podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov je 29 622 t³⁶

Prameň: ŠÚ SR³⁷

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Red beet; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Vegetables in total; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Data not available; 36 according to the data of PPA tomato for processing production is 29 622 tonnes; 37 Source: SO SR

Produkcia zeleniny v roku 2005 pestovanej na ornej pôde klesla oproti roku 2004 o 19,63% (tab. č. 4).

Celková produkcia zeleniny v tonách

Production of Vegetables in Total in Tonns

Tabuľka č. 5

Zelenina ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kapusta biela ²	176 804	82 475	127 207	79 522	81 545	80 830	58 370
Kapusta červená ³	19 918	15 399	1 324	4 288	3 992	3 801	3 883
Kapusta pekinská ⁴	1 747	770	-	300	971	612	717
Karfiol ⁵	24 861	17 909	11 396	10 084	11 871	12 432	9 857
Brokolica ⁶	1 159	1 323	3 056	683	1 121	1 128	652
Kel hlávkový ⁷	16 135	11 889	4 953	8 271	8 299	8 826	8 540
Kel ružičkový ³⁴	1 763	758	359	372	171	191	359
Kaleráb ⁸	31 009	22 620	4 462	9 501	10 046	11 054	11 274
Zeler ⁹	15 452	12 798	1 601	2 491	2 209	2 732	1 898
Mrkva a karotka ¹⁰	74 585	51 240	37 079	43 272	42 834	41 557	37 630
Petržlen ¹¹	23 295	13 344	12 112	14 369	10 033	11 999	10 542
Repa červená ¹²	2 922	2 900	3 124	3 266	2 715	2 955	3 182
Red'kovka ¹³	629	576	323	602	629	1 445	1 329
Uhorky nakladačky ¹⁴	24 912	17 322	17 612	13 241	13 012	9 827	15 488
Uhorky šalátové ¹⁵	19 784	20 696	16 118	13 885	13 371	13 741	16 923
Melóny cukrové ¹⁶	8 042	8 436	2 737	1 594	1 368	1 885	2 134
Dyňa červená ³¹	33 153	20 787	7 686	7 590	13 976	11 387	10 650
Paprika zeleninová ¹⁷	40 387	35 399	27 862	29 781	26 243	26 969	28 713
Rajčiaky ¹⁸	70 359	72 991	65 854	48 728	54 132	61 469	61 025
- z toho priemyselné ³²	28 884	40 138	19 668	24 328	19 663	27 517*	23 592
Cibuľa ¹⁹	50 070	26 262	33 460	29 692	26 282	36 921	27 145
Cesnak ²⁰	5 328	4 276	3 272	4 595	4 921	4 232	2 451
Pór ²¹	904	388	111	273	129	101	147
Šalát hlávkový ²²	4 511	4 829	835	1 822	2 164	2 035	2 418
Špenát ²³	1 443	1 054	696	1 280	1 075	779	408
Fazuľa struková ²⁴	3 492	2 437	1 385	844	1 006	783	1 025
Hrach záhradný ²⁵	4 680	3 137	5 014	6 631	5 153	5 010	4 332
Špargľa ²⁶	840	491	621	1 211	937	1 195	1 409
Kukurica cukrová ²⁷	9 460	4 823	8 629	15 041	15 400	8 641	7 796
Cukety ²⁸	12 610	5 936	5 512	7 933	8 803	10 456	8 311
Tekvica ³³	-	-	-	-	3 674	4 991	14 445
Ostatná zelenina ²⁹	5 126	5 574	1 664	2 380	765	642	518
Zelenina spolu³⁰	685 379	468 838	406 064	363 482	368 847	380 626	353 567

- údaj sa nevyskytol³⁵

*podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov je 29 622 t³⁶

Prameň: ŠÚ SR³⁷

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Red beet; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Vegetables in total; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Data not available; 36 according to the data of PPA tomato for processing production is 29 622 tonnes; 37 Source: SO SR

Celková produkcia zeleniny (produkcia zeleniny na ornej pôde spolu s odhadom produkcie v domácich záhradkách) klesla o 7,11% (tab. č. 5).

Plodová zelenina

Plodová zelenina predstavuje hlavný druh zeleniny pestovanej na Slovensku. V roku 2005 jej zberová plocha tvorila 35,32% z celkovej plochy zeleniny a objem produkcie 44,60% z celkovej produkcie zeleniny, čo znamená medziročný nárast o 12,05% na objem 157 689 t. Z tohto objemu 38,70% predstavujú rajčiaky a 18,21% paprika. V porovnaní s rokom 2004

najvýraznejšie vzrástla produkcia tekvice (takmer trojnásobne) a uhoriek nakladačiek (+57,61%). O 20,51% klesla produkcia cukety a o 6,47% dyne červenej.

Hľúbová zelenina

Ďalším objemovo najvýraznejším druhom zeleniny je hľúbová zelenina, ktorej sa v roku 2005 urodilo 93 652 t, čo je 26,49% produkcie zeleniny. Je to pokles o 54,84% oproti roku 2004. Najvýznamnejším druhom je kapusta biela, ktorej objem tvorí 62,33% z tohto druhu zeleniny. Vďaka nízkej hektárovej úrode jej objem medziročne klesol o 27,79%.

Koreňová zelenina

O 10,06% poklesla v roku 2005 produkcia koreňovej zeleniny, ktorej podiel na celkovom objeme tvorí 54 581 t (15,44%) a zberová plocha 4 542 ha (15,02%). Najvýraznejší druh mrkva a karotka tvoria z jej objemu 68,94% a jej produkcia bola o 9,45% menšia ako v roku 2004.

Cibuľová zelenina

Pri tomto druhu zeleniny bol zaznamenaný pokles produkcie o 27,89% a tvorila 8,41% celkovej produkcie zeleniny. Je zastúpená hlavne cibuľou, ktorej produkcia medziročne klesla o 26,48%. Produkcia cesnaku klesla výraznejšie, a to o 42,08%. Naopak, produkcia póru vzrástla o 45,54%.

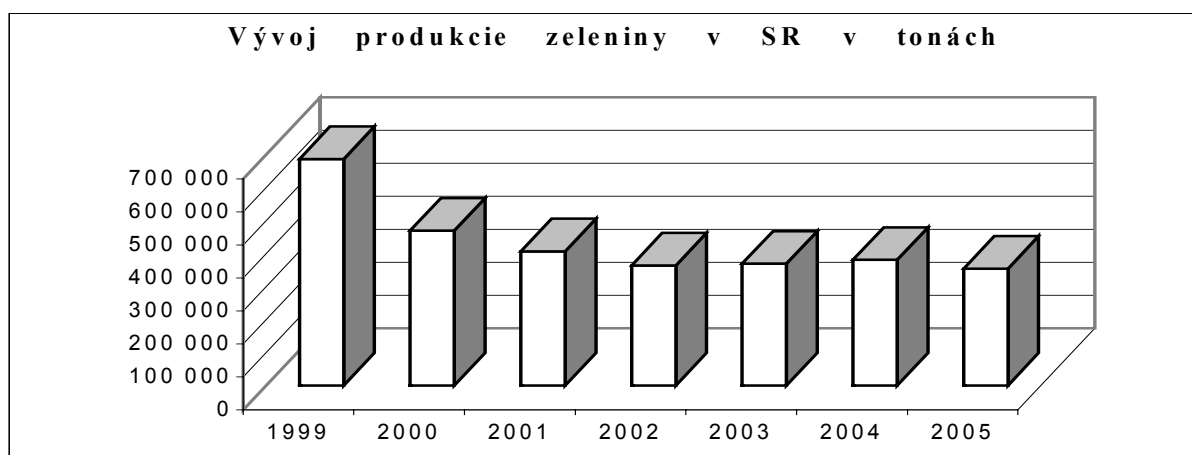
Strukoviny

Strukoviny predstavujú 1,52% z celkovej produkcie zeleniny. Ich zberová plocha medziročne poklesla o cca 5%. Produkcia strukovín klesla o 7,52%, ale fazule sa urodilo o 30,91% viac. Na druhej strane produkcia hrachu klesla o 13,53%.

Listová zelenina

Má najmenší podiel na produkcii zeleniny (0,81%). Je zastúpená šalátom (medziročný nárast o 18,82%) a špenátom (-47,63%).

Graf č. 1

1 Annual Production of Vegetables in tons

Celková bilancia zeleniny na Slovensku

Total Balance of Vegetables in Slovakia

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³				Výhľad ⁴ 2006
		2002	2003	2004	2005	
Zberová plocha ⁵	ha	33 572	34 538	32 017	30 241	30 500
Hektárová úroda ⁶	t.ha-1	10,8	10,7	11,9	11,7	11,8
Produkcia ⁷	t	363 482	368 847	380 626	353 567	359 900
Dovoz ⁸	t	95 149	103 666	137 695	147 361	130 000
Celková ponuka⁹	t	458 631	472 513	518 321	500 928	489 900
Dodávky na trh a sprac. priem. ¹⁰	t	67 005	75 325	85 651	74 485	70 000
Vývoz ¹¹	t	47 958	49 601	42 282	55 806	40 000
Spotreba ¹²	t	300 068	311 979	348 177	*355 600	350 000
Ostatná spotreba a straty ¹³	t	43 600	35 608	42 611	15 037	29 900
Celkové použitie¹⁴	t	458 631	472 513	518 321	500 928	489 900

*predpoklad¹⁵

Prameň ŠÚ SR, VÚEPP¹⁶

1 Indicator; 2 Unit; 3 Real data; 4 Outlook; 5 Harvested acreage; 6 Hectare yield; 7 Production; 8 Import; 9 Total supply; 10 Market. and proces. industry supplies; 11 Export; 12 Consumption; 13 Other consumption and losses; 14 Total utilization; 15 Estimate; 16 Source. SO SR, RIAFE

V roku 2005 sa pestovala zelenina na 57,94 ha zakrytých plôch. Z toho najväčšiu časť tvorili plochy zakryté fóliami 63,07%, skleníky zaberali 36,27% a pareniská 0,66% (tab. č. 6).

Výmera zakrytých plôch v m²

Covered Areas Acreage in m²

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ ¹	Skleníky ²		Pareniská ³		Plochy zakryté fóliami ⁴		Zakryté plochy spolu ⁵	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Celková plocha ⁶	352 415	318 666	6 690	5 572	1 199 261	391 764	1 558 366	716 002
z toho zelenina ⁴	270 300	210 159	4 950	3 812	1 172 666	365 477	1 447 916	579 448

Prameň: ŠÚ SR

1 Indicator; 2 Greenhouses; 3 Hot-beds; 4 Plastic-foil coverings; 5 Area in total; 6 from which vegetable; 7 Source SO SR

Produkcia zeleniny zo zakrytých plôch

Vegetable Production of Covered Areas

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	2003	2004	2005
Zberová plocha ³	ha	178,33	173,36	153,59
Produkcia ⁴	t	7 005,1	5 769,50	5 702,5
Hektárová úroda ⁵	t/ha	39,28	33,28	37,16

Prameň: ŠÚ SR⁶

1 Indicator; 2 Unit; 3 Area; 4 production; 5 Yield; 6 Source: SO SR

Zelenina sa pestovala na 153,59 ha zakrytých plôch. Táto plocha je väčšia ako výmera zakrytých plôch v dôsledku pestovania rôznych druhov zeleniny na tej istej ploche (tab. č. 7).

2.2 Spotreba zeleniny

Celková spotreba zeleniny a zeleninových výrobkov (v hodnote čerstvej zeleniny) v roku 2004 vzrástla v porovnaní s rokom 2003 na 484 008 t (+11,23%), spotreba

čerstvej zeleniny vzrástla na 348 177 t (+11,65%). Spotreba na obyvateľa oproti roku 2003 sa zvýšila o 9,0 kg, t.j. na 89,9 kg (+11,1%). Spotreba čerstvej zeleniny vzrástla na 64,7 kg na obyvateľa (+11,6%). V porovnaní s odporúčanou dávkou 127,9 kg na obyvateľa je spotreba zeleniny na Slovensku o 29,7% nižšia (tab. č. 9).

Vývoj spotreby zeleniny v kg na obyvateľa za rok v SR

Development of Vegetables Consumption in kg per Capita and Year in the SR

Tabuľka č. 9

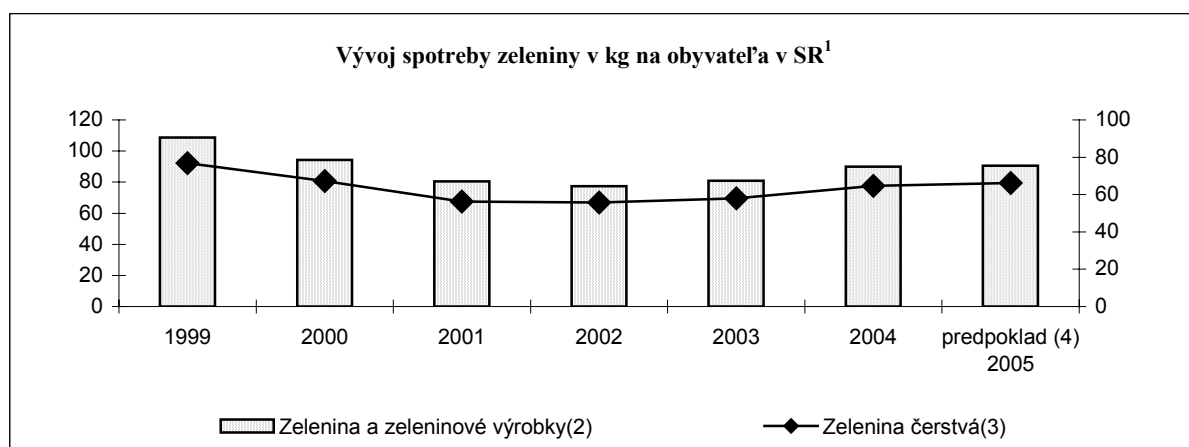
Druh ¹	2000	2001	2002	2003	2004	Odhad ⁵ 2005	odporúčaná dávka ⁴
Zelenina a zeleninové výrobky (v hodnote čerstvej) ²	94,2	80,5	77,3	80,9	89,9	90,5	127,9
Zelenina čerstvá ³	67,2	56,2	55,8	58,0	64,7	66,2	-

Prameň: ŠÚ SR⁶

1 Type; 2 Vegetables and veget. products (in fresh veget. equivalent); 3 Fresh vegetables; 4 Recommended consumption; 5 Estimate; 6 Source: SO SR

Na rok 2005 ŠÚ SR predpokladá oproti roku 2004 zvýšenie spotreby zeleniny a zeleninových výrobkov (v hodnote čerstvej) o 1,87% a zvýšenie spotreby čerstvej zeleniny o 2,32%.

Graf č. 2

1 Development of Vegetables Consumption in kg per Capita and Year in the SR; 2 Vegetables and vegetables products; 3 Fresh vegetables; 4. Assumption

V porovnaní s rokom 2003 v roku 2004 vzrástla spotreba takmer všetkých druhov zeleniny (tab. č. 10). Najvýraznejšie sa zvýšila spotreba hrachu (+42,9%), melónov a dýň (+38,2%), fazule (+33,3%), papriky (+27,8%) a šalátu (+25,0%). Pokles spotreby bol zaznamenaný len pri troch druhoch zeleniny, a to pri špenáte (-33,3%), šaláte (-25%) a cesnaku (-20,0%).

Spotreba kapusty vykazuje najvyššiu hodnotu a predstavuje 20,1% z celkovej spotreby zeleniny. Za ňou nasledujú rajčiaky (18,8%), mrkva (10,6%) a cibuľa (9,9%).

Spotreba jednotlivých druhov zeleniny v kg na obyvateľa v SR

Consumption of Individual Types of Vegetables in kg per Capita in the SR

Tabuľka č. 10

Druh zeleniny ¹	Spotreba/obyvateľ ²			
	2001	2002	2003	2004
Zelenina spolu v hodnote čerstvej* ³	80,5	77,3	80,9	89,9
z toho: ⁴				
rajčiaky ⁵	12,3	11,0	12,8	16,9
cibuľa ⁶	7,8	7,1	7,5	8,9
cesnak ⁷	0,9	1,2	1,5	1,2
karfiol a brokolica ⁸	2,9	2,7	3,4	3,5
kel ⁹	1,0	1,5	1,5	1,7
kapusta** ¹⁰	24,8	18,4	18,1	18,1
šalát ¹¹	0,2	0,3	0,4	0,5
mrkva ¹²	8,0	9,0	9,5	9,5
petržlen ¹³	2,2	2,7	2,1	2,3
zeler ¹⁴	0,6	0,9	1,1	1,1
uhorky*** ¹⁵	4,9	3,5	4,2	4,8
hrach ¹⁶	0,8	1,2	0,7	1,0
fazuľa ¹⁷	0,3	0,3	0,3	0,4
paprika zeleninová ¹⁸	4,2	4,5	3,6	4,6
špenát ¹⁹	0,2	0,2	0,3	0,2
kaleráb ²⁰	1,1	2,3	2,6	2,7
melóny cukrové a dyňa červená ²¹	3,8	3,8	3,4	4,7
ostatná zelenina vrátane húb ²²	4,5	6,7	7,9	7,8

* zelenina čerstvá a zeleninové výrobky v hodnote čerstvého²³

** všetky druhy kapusty (biela, červená, pekinská)²⁴

*** uhorky šalátové a nakladačky²⁵

Prameň: ŠÚ SR²⁶

1 Vegetables type; 2 Consumption in kg per capita; 3 vegetables total in fresh veget. equivalent; 4 of which; 5 Tomatoes; 6 Onion; 7 Garlic; 8 Cauliflower and Broccoli; 9 Kall; 10 cabbage; 11 Lettuce; 12 Carrot; 13 Parsley; 14 Cellery; 15 Cucumbers; 16 Peas; 17 Beans; 18 Sweet pepper; 19 Spinach; 20 Kohlrabi; 21 Honey melons and water melons; 22 Other vegetables include mushrooms; 23 Fresh vegetables and veget. products in fresh veget.; 24 All types of cabbage (white, red, Pekignese); 25 Cucumbers for salad and for pickling; 26 Source: SO SR

2.3 Spracovanie, skladovanie a predaj zeleniny

Výroba konzervovanej zeleniny v roku 2005 v tonách

Production and Capacities of Preserved Vegetables Processing in Tonns

Tabuľka č. 11

Výrobok ¹	Kapacita ³	Výroba ²
Sterilizovaná zelenina ⁴	26 903	16 453
Z toho sterilizované uhorky	5 860	4 795
Kvasená kapusta ⁵	5 600	5 052
Zelenina a zmesi nemrazené ⁶	-	3 845
Rajčiakový pretlak ⁷	4 180	1 888
Kečup ⁸	4 900	2 935
Koreninová paprika ⁹	60	32

Prameň: MP SR, ŠÚ SR¹⁰

1 Product; 2 Production ; 3 Capacity ; 4 Sterilised vegetables; 5 Sour cabbaget; 6 Frozen vegetables and mixture; 7 Tomato concentrate; 8 Ketchup; 9 Pepper; 10 Source: MA SR, SO SR

Výroba spracovanej zeleniny členmi Slovenského konzervárenského zväzu

Údaje Slovenského konzervárenského zväzu reprezentujú 8 výrobcov spracovanej zeleniny v roku 2004 a 9 výrobcov v roku 2005. V roku 2005 vyrobili celkom 21 082 t konzervovanej zeleniny, čo je v porovnaní s rokom 2004 nárast o 25,66%. Výroba kečupov vzrástla takmer dvojnásobne a výroba sterilizovanej zeleniny o 34,91%. Výroba kvasenej kapusty klesla o 17,38% a rajčiakového pretlaku o 13,50%.

Výroba konzervovanej zeleniny v tonách

Production and Capacities of Preserved Vegetables Processing in Tonns

Tabuľka č. 12

Kód CS ²	Výrobok ¹	2004	2005
	Sterilizovaná zelenina ³	12 797	16 881
2005 90 75	Kvasená kapusta ⁴	420	347
2002 90	Rajčiakový pretlak ⁵	2 830	2 448
2103 20 00	Kečup ⁶	730	1 406
	Spolu⁷	16 777	21 082

Prameň: Slovenský konzervárenský zväz (SKZ)^{8,7}

1 Product; 2 Item of the Custom Code; 3 Sterilised vegetables; 4 Sour cabbage; 5 Tomato concentrate; 6 Ketchup; 7 In total; 8 Source: Slovak Cannery Union (SCU)

Výroba sterilizovanej zeleniny v octe v tonách

Production of Sterilized Vegetables in Vinegar in Tonns

Tabuľka č. 13

Polozka CS ²	Výrobok ¹	2004	2005
2001 10 00	Uhorky ³	2 820	5 820
2001 20 00	Cibuľa ⁴	365	310
2001 90 20	Pálivá a sladká paprika ⁵	1 018	1 373
2001 90 75	Červená repa ⁶	627	504
2001 90 85	Červená kapusta ⁷	378	169
2001 90 70	Paprika zel. a červ. ⁸	812	1 426
2001 90 96	Ostatná zel. ⁹	2 922	3 059
	Spolu¹⁰	8 942	12 661

Prameň: SKZ¹¹

1 Product 2 Item of the Custom Code; 3 Cucumbers; 4 Onion; 5 Hot and sweet pepper; 6 Red beet; 7 Red cabbage; 8 Red and green pepper; ; 9 Other vegetable; 10 In total; 11; Source: SCU

Výroba a kapacita sterilizovanej zeleniny inak ako v octe v tonách

Production and Capacities of Sterilized Vegetables Otherwise as in Vinegar in Tonns

Tabuľka č. 14

Polozka CS ²	Výrobok ¹	2004	2005
2005 10 00	Homogeniz. zelenina ⁴	449	388
2005 40 00	Hrášok ⁵	678	1 136
2005 40 00	Steriliz. fazuľka ⁶	949	240
2005 80 00	Steriliz. kukurica ⁸	481	291
2005 90 60	Steriliz. mrkva ⁹	15	36
2005 90 70	Steriliz. zmesi ¹⁰	312	430
2005 90 75	Kvasená kapusta ¹¹	420	347
2005 90 80	Ostatná zel. ¹²	1 337	1 718
	Spolu¹³	4 641	4 586

Prameň: SKZ¹⁴

1 Product; 2 Item of the Custom Code; 4 Homogenized vegetable; 5 Peas; 6 Sterilised beans in husk; 7 Sterilised beans; 8 Sterilised maize; 9 Sterilised carrot; 10 Sterilised mixture; 11 Sour cabbage; 12 Other vegetable; 13 In total; 14 Source: SCU

Výroba zeleniny sterilizovanej v octe v roku 2005 v porovnaní s rokom 2004 vzrástla celkovo o 41,59%. Viac ako dvojnásobne stúpila výroba uhoriek, výrazne vzrástla aj výroba papriky zelenej a červenej (+76,62%), menej výrazne pálivej (+34,87%). O viac ako polovicu klesla výroba červenej kapusty a o -15,07% produkcia cibule. Objem výroby uhoriek v roku 2005 predstavuje 45,97% celkového objemu sterilizovanej zeleniny v octe (tab. č. 13).

Objem výroby zeleniny spracovanej inak ako v octe v roku 2005 v porovnaní s rokom 2004 klesol o 1,18%. Takmer štvornásobne klesla výroba fazuľky a naopak, výrazne vzrástla výroba hrášku (+67,55%), ktorý sa podieľa 24,77% na celkovom objeme sterilizovanej zeleniny inak ako v octe (tab. č. 14).

Spotreba zeleniny do výrobkov medziročne klesla o 10,59%. Takmer trojnásobne sa zvýšila spotreba feferónov, viac ako dvojnásobne uhoriek nakladačiek. Takmer dvanásťnásobne klesla spotreba červenej kapusty, desaťnásobne fazuľky a dvojnásobne kukurice (tab. č. 15).

Spotreba zeleniny vo výrobkoch v roku 2005 v tonách

Vegetables Consumption Expressed in Product in 2004 in Tonns

Tabuľka č. 15

Druh zeleniny ¹	Spotreba	Druh zeleniny ¹	Spotreba	Druh zeleniny ¹	Spotreba
Kapusta biela ²	441	Paprika zeleninová ⁸	613	Fazuľka ¹⁵⁴	45
Kapusta červená ³	35	Paprika jabĺčková ⁹	9	Cibuľa ¹⁶	367
Zeler ⁴	330	Baranie rohy ¹⁰	474	Kukurica ¹⁷	149
Mrkva ⁵	742	Feferóny ¹¹	278	Červená repa ¹⁸	433
Petržlen ⁶	0	Kapia ¹²	1 172	Cukina ¹⁹	473
Uhorky nakladačky ⁷	4 095	Rajčiaky ¹³	11 942	Chren ²⁰	350
		Hrášok ¹⁴	402	Spolu²¹	22 353

Prameň: SKZ²²

1 Kind of vegetable; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Celery; 5 Carrot; 6 Parsley; 7 Cucumbers for pickling; 8 Sweet pepper; 9 Apple pepper; 10 Mutton guoins Sweet pepper; 11 Phepherony Sweet pepper; 12 Sweet Sweet pepper; 13 Tomatoes; 14 Peas; 15 Beans; 16 Onion; 17 Maize; 18 Beet root; 19 Zucchini; 20 Horseradish; 21 Total; 22 Source: SCU

Predaj zeleniny z prvovýroby poklesol v roku 2005 medziročne o 11 166 t (-13,04%). Tento predaj zahŕňa predaj spracovateľským a obchodným organizáciám a tiež ostatný predaj. Nie je tu obsiahnutý prídovový predaj a objem samozásobovania ovocím (tab. č. 15).

NK (ES) č. 1535/2003 z 29. augusta 2003, ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96 o systéme pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny. Podľa údajov Pôdohospodárskej platobnej agentúry v hospodárskom roku 2004/2005 bolo vyrobených 4 972 t rajčiakového koncentrátu a v hospodárskom roku 2005/2006 bolo vyrobených 3 381 t rajčiakového koncentrátu.

Predaj zeleniny z prvovýroby v roku 2005

Sale of Vegetables in 2005

Tabuľka č. 16

Zelenina ¹	Predaj spolu ²			Z toho predaj v tonách ⁶		
	v tonách ³	v tis. Sk ⁴	Priem. hodnota 1 kg v Sk ⁵	Obchodné a spracov. organizácie ⁷	Ostatný predaj ⁸	Priamy vývoz ³⁸
Zeler ⁹	150	1 187	7,94	123	20	7
Repa červená ¹⁰	383	1 377	3,59	351	32	-
Mrkva skorá ¹¹	436	2 603	5,97	241	63	132
Mrkva neskorá ¹²	7 519	26 346	3,50	5 716	1 252	552
Petržlen ¹³	851	8 537	10,03	721	96	35
Red'kovka ¹⁴	281	4 752	16,94	131	150	-
Kaleráb ¹⁵	804	8 036	10,00	692	77	35
Keľ ¹⁶	660	3 416	5,18	61	7	-
Karfiol ¹⁷	1 459	13 648	9,13	1 237	249	9
Kapusta biela skorá ¹⁸	1 398	7 854	5,55	1 153	244	1
Kapusta biela neskorá ¹⁹	5 676	22 094	3,89	4 689	987	-
Kapusta červená ²⁰	344	1 748	5,09	311	33	-
Kapusta čínska ²¹	771	7 471	9,69	452	83	234
Kel ružičkový ²²	-	-	-	-	-	-
Uhorky nakladačky ²³	2 455	13 652	5,56	1 151	175	1 129
Uhorky šalátové ²⁴	1 400	21 118	15,09	1 150	199	51
Melóny cukrové ²⁵	6 106	22 161	3,63	4 056	1 008	1 042
Paprika zeleninová ²⁶	5 357	63 123	11,78	4 144	644	570
Rajčiaky ²⁷	23 722	98 337	4,15	23 568	125	29
Cibuľa suchá ²⁸	7 630	37 056	4,86	7 151	439	40
Cibuľa skorá a letná ²⁹	1 029	6 209	6,04	899	129	-
Cesnak suchý ³⁰	16	576	37	13	3	-
Šalát hlávkový ³¹	434	4 768	10,98	342	90	3
Hrach záhradný ³²	1 661	12 043	7,25	1 651	9	-
Hrach vylúpaný ³³	D	D	D	D	D	D
Fazuľové struky ³⁴	D	D	D	D	D	D
Cukety ³⁵	523	1 667	3,19	445	77	0,3
Ostatná zelenina ³⁶	3 420	169 094	49,44	1 953	132	1 336
Spolu³⁷	74 485	558 873	-	62 401	6 323	5 205

D- dôverný údaj³⁹

Prameň: ŠÚ SR⁴⁰

1 Vegetables; 2 Sale; 3 in tons; 4 in th SKK; 5 Average value 1 kg in SKK; 6 of which sale in tons; 7 Trade and processing org.; 8 Other sale; 9 Celery; 10 Red beet; 11 Early carrot; 12 Late carrot; 13 Parsley; 14 Radish; 15 Kohlrabi; 16 Kale; 17 Cauliflower; 18 Early White cabbage; 19 Late White cabbage; 20 Red cabbage; 21 Pekignese cabbage; 22 Brussels sprouts; 23 Cucumbers for pickling; 24 Cucumbers for salad; 25 Melons; 26 Sweet pepper; 27 Tomatoes; 28 Dry onion; 29 Early and late onion; 30 Dry garlic; 31 Lettuce; 32 Peas; 33 Peas husked; 34 Beans; 35 Zucchini; 36 Other vegetables; 37 Total; 38 Direct export; 39 Secret data; 40 Source: SO SR

2.4 Kontroly

2.4.1 Kontrola nástrojov organizácie trhu s ovocím a zeleninou

Kontrolu dodržiavania podmienok organizácie trhu vykonáva PPA na základe zákona NR SR č. 473/2003. Podrobný zoznam kontrolných mechanizmov v komodite ovocie a zelenina je v prílohe IV. nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996. V roku 2004 PPA v spolupráci so ŠVPS SR vykonala nasledujúce kontroly u žiadateľov registrovaných na PPA.

Kontroly u organizácií výrobcov v kategórii i), ktoré získali uznanie na základe národných pravidiel -opakované uznanie:

- Kontrola formálnych náležitostí žiadosti
- Kontrola na mieste
- Kontrola zameraná na overenie a dodržiavanie splnenia požiadaviek na uznanie OV (kvalitu, skladovanie, balenie, dodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe, reálnosť dosiahnutia akcií uvedených v akčnom pláne)
- Kontrola u skupín výrobcov kategórií (iv) výrobky určené na spracovanie, ktoré získali predbežné uznanie
- Kontrola formálnych náležitostí žiadosti
- Kontrola na mieste:
- Kontrola zameraná na overenie a dodržiavanie splnenia požiadaviek na uznanie OV (kvalitu, skladovanie, balenie, dodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe, reálnosť dosiahnutia akcií uvedených v akčnom pláne)
- Kontrola zameraná na overenie zhody údajov uvedených v žiadosti o uznanie OV a skutočnosti
- Kontrola zameraná overenie zhody s údajmi na osvedčení o dodávke so skutočnosťou

Kontrola plôch vysadených rajčiakmi

- Kontrola zameraná dodržanie minimálnych požiadaviek na kvalitu suroviny dodanej na spracovanie
- Kontrola výrobkov zahrnutých v žiadosti o podporu vzhľadom na preverenie dodržania podmienok na poskytnutie podpory

Kontroly u spracovateľov rajčiakov

- Námatková kontrola zásob hotových výrobkov na sklade
- Kontrola dodržania minimálnych požiadaviek na kvalitu výrobku a kontrola administratívy a účtovníctva

2.4.2 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami

V roku 2005 bolo celkovo vykonaných 1 690 kontrol u podnikateľských subjektov, ktoré sa podieľajú na obchode s ovocím a zeleninou. Z uvedeného počtu kontrol bolo 154 kontrol u prvovýrobcov, 382 kontrol vo veľkoobchodných skladoch a 1 154 kontrol v maloobchodných jednotkách. Počas kontroly vykonali inšpektori hodnotenie kvality ovocia a zeleniny na mieste spolu v 6 329 prípadoch. Z hodnotených vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kvalitu 749 vzoriek, čo predstavuje 12% porušenosť.

V období rokov 2003 až 2005 nastal pokles počtu kontrol. V roku 2005 v porovnaní s rokom 2003 je to o 2 621 kontrol menej, v porovnaní s rokom 2004 o 1 069 kontrol menej. Tento pokles bol spôsobený tým, že po vstupe do EÚ sa kontrola zhody vykonáva v zmysle nariadení ES.

Kým v roku 2003 a začiatkom roku 2004 kontrolu vykonávali aj inšpektori nešpecializovaní na kontrolu ovocia a zeleniny v rámci potravinového dozoru, po vstupe do EÚ túto kontrolu vykonávali iba inšpektori na to určení a neskôr autorizovaní na kontrolu obchodnej kvality v zmysle nariadenia EK 1148/2001, čl. 9, príloha č. IV. K poklesu počtu kontrol v roku 2004 čiastočne prispeli i nejasnosti v legislatíve po vstupe do EÚ. V súlade s legislatívou EÚ sú oddelené databázy a evidencia kontrol v úradnej kontrole potravín a kontrol spadajúcich pod spoločnú organizáciu trhu EÚ. Porovnanie počtu hodnotení

na mieste s predošlými rokmi nie je také rozdielne. V porovnaní s rokom 2003 je to o 1 902 hodnotení menej, v porovnaní s rokom 2004 je to o 112 hodnotení menej. V priemere v roku 2005 vychádza na jednu kontrolu 3,7 hodnotení kvality.

Podiel kontrolovaných subjektov na výsledkoch hodnotenia kvality na mieste v roku 2005

Controlled Subjects Share in the Quality Assessment Results on the Spot inspection in 2005

Tabuľka č. 17

Kategória – subjekt ¹	Počet kontrol ²	Počet HNM ³	Z toho nevyhovujúcich HNM počet (%) ⁴
Prvovýroba ⁵	154	375	4 (1)
Veľkoobchod ⁶	382	1 318	95 (7)
Maloobchod ⁷	1 154	4 636	650 (14)
Spolu⁸	1 690	6 329	749 (12)

Prameň: Státna veterinárna a potravinová správa SR (SVPS SR)⁹

1) Category-subject; 2) Number of controls; 3) Number of assessment on the spot inspection; 4) From which non-conform of assessment in loco, number (%); 5) Primary production; 6) Wholesale trade; 7) Retail trade; 8) Total; 9) Source: State Veterinary and Food Administration of SR (SVFA SR)

Hodnotenie kvality ovocia a zeleniny na mieste v kg v roku 2005

Fruits and Vegetables Quality Assessment on the Spot Inspection in kg in 2005

Tabuľka č. 18

Stupeň obchodu ¹	Množstvo v kg ²
Prvovýroba ³	1 211 687
Výkup ⁴	159 815
Veľkoobchod ⁵	1 480 972
Maloobchod ⁶	332 780
Celkové množstvo⁷	3 185 254

Prameň: SVPS SR⁸

1) Trade level; 2) Amount in kg; 3) Primary production; 4) Purchase; 5) Wholesale trade; 6) Retail trade; 7) Amount total; 8) Source: SVFA SR

Zloženie nevyhovujúcich hodnotení podľa znaku v roku 2005

Composition of the Non-conformity Cases by Criteria in 2005

Tabuľka č. 19

Hodnotený znak ¹	Nevyhovujúce množstvo v kg ²
Minimálne požiadavky ³	64 381
Označenie ⁴	75 811
Trieda kvality ⁵	62 714
Veľkosť ⁶	29 461

Prameň: SVPS SR⁷

1) Assessment criteria; 2) Non-conforming amount in kg; 3) Minimum requirements; 4) Labeling; 5) Quality class; 6) Size; 7) Source: SVFA SR

Najväčší podiel nevyhovujúcich hodnotení bol v znaku minimálne požiadavky, a to 49 963,01 kg, (3,9% hodnotení). V znaku označenie nevyhovelo 18 000,50 kg (1,4%), v triede kvality 2 956,00 kg (0,2%) a v znaku veľkosť 670,00 kg (0,05 %). Celkovo nevyhovelo 68 050,41 kg plodín, čo predstavuje 5,3% hodnoteného tovaru.

V roku 2005 bolo pri dovoze z tretích krajín skontrolovaných 16 zásielok tovaru z tretích krajín s uznanou inšpekčnou službou (§ 7 Nar. EK 1148/2001). Všetky zásielky boli z Maroka a tvorili ich paprika (8 zásielok-17,753 t), rajčiaky (5 zásielok-45,97 t) a uhorky (3 zásielky-7,5 t). Spolu bolo prekontrolovaných a vyhodnotených ako vyhovujúce 71,227 ton plodín (tab. č. 19).

Hodnotenie na mieste v roku 2005 v kg

Assessment on the Spot Inspection in 2005 in kg

Tabuľka č. 20

Druh ¹	Množstvo ²	Z toho nevyhovelo ³	Min. požiadavky ⁴	Označovanie ⁵	Kvalita ⁶	Veľkosť ⁷
Kaleráb ⁸	2 858,57	115,00	115,00	0	0	0
Kapusta a kel ⁹	139 528,40	8 185,00	1 601,00	6 560,00	21,00	3,00
Kel ružičkový ¹⁰	3 067,00	7,00	7,00	0	0	0
Karfiol ¹¹	28 393,42	575,50	497,00	6,00	269,00	0
Brokolica ¹²	1 217,63	5,13	5,13	0	0	0
Zeler buľvový ¹³	2 349,00	1 049,00	41,00	1 000,00	0	0
Mrkva ¹⁴	7 4157,85	1 987,95	468,45	1 370,00	267,50	20,00
Šalát ¹⁵	9 223,02	147,90	130,90	10,00	52,00	0
Čakankové puky ¹⁶	20,00	0	0	0	0	0
Špenát listový ¹⁷	2,00	0	0	0	0	0
Fazuľa struková ¹⁸	251,50	5,00	0	5,00	0	0
Hrášok záhradný ¹⁹	210,50	0	0	0	0	0
Dyňa červená ²⁰	238 242,50	46 350,00	41 100,00	5 000,00	250,00	0
Melón cukrový ²¹	7 419,05	113,80	40,00	0	23,80	0
Uhorky ²²	10 763,75	1 381,95	828,45	320,00	468,50	10,00
Paprika zeleninová ²³	124 368,40	1 416,25	1 073,35	149,00	432,20	0
Rajčiaky ²⁴	515 047,80	988,75	595,75	247,00	142,00	50,00
Baklažány ²⁵	1 275,60	93,00	90,00	0	20,00	0
Cuketa ²⁶	3 659,50	14,50	4,00	0	10,50	0
Cibuľa ²⁷	109 511,63	5 170,20	3 027,20	3 274,00	969,00	585,00
Cesnak ²⁸	6 417,80	228,00	177,00	38,50	5,50	2,00
Pór ²⁹	1 065,51	173,80	143,80	0	17,00	0
Avokádo ³⁰	20,00	0	0	0	0	0
Špargľa ³¹	11 782,50	5,00	5,00	0	5,00	0
Šampiňóny ³²	411,03	37,98	12,98	21,00	3,00	0
Spolu ³³	1 291 263,96	68 050,71	49 963,01	18 000,50	2 956,00	670,00

Prameň: SVPS SR³⁴

1 Type; 2 Amount; 3 From which non-conform; 4 Minimum requirements; 5 Labelling; 6 Quality; 7 Size; 8 Kohlrabi; 9 Cabbage and Savoy cabbage; 10 Colewort; 11 Cauliflower; 12 Broccoli; 13 Cellerly; 14 Carrot; 15 Lettuce; 16 Chicory; 17 Spinach; 18 Beans; 19 Peas; 20 Water melon; 21 Honey melons; 22 Cucumbers; 23 Sweet pepper; 24 Tomatoes; 25 Aubergine; 26 Zucchini; 27 Onion; 28 Garlic; 29 Leek; 30 Butter Peas; 31 Asparagus; 32 Fly agaricus; 33 In total; 34 Source: SCFA SR

Cielené kontroly v roku 2005

Jún - Kontrola hyper - a supermarketov

V období od 18.7. do 29.7. 2005 bolo celkovo prekontrolovaných 172 obchodných jednotiek, v ktorých bola u 835 plodín v celkovej hmotnosti 80 733,92 kg vykonaná kontrola zhody s obchodnými normami (ES). Obchodným normám nevyhovelo 138 plodín v celkovej hmotnosti 8 913,78 kg, čo predstavuje porušenosť 11,04%, z celkového hodnoteného množstva.

Najčastejšie nedostatky boli: hniloba - 61 zistení, nečerstvý vzhľad - 21 zistení, označenie - 19 zistení, plesne - 18 zistení, škvrnitosť a iné chyby pokožky - 10 zistení, nedostatky v obchodnej úprave - 9 zistení, mechanické poškodenie - 7 zistení, znečistenie - 7 zistení, výskyt škodcov - 4 zistenia, nadmerná povrchová vlhkosť - 3 zistenia, chyby tvaru - 3 zistenia, pevnosť plodov - 2 zistenia, narušená celistvosť - 2 zistenia, vyfarbenie 1 - zistenie. Inšpektori podali na ŠVPS SR 5 návrhov na zahájenie správneho konania a 21 opatrení.

August, september - Kontrola prvovýrobcov

V uvedených mesiacoch boli vykonané cieľené kontroly obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny u prvovýrobcov – pestovateľov a vo výkupniach. V období od 28.8. do 30.9.2005 bolo vykonaných 105 kontrol, z čoho 78 kontrol bolo vykonaných u prvovýrobcov čerstvého ovocia a zeleniny a 27 kontrol vo výkupniach čerstvého ovocia a zeleniny. Na mieste bolo vykonaných 300 hodnotení, prekontrolovaných bolo 762 761 kg plodín. Z toho u prvovýrobcov bolo vykonaných 193 kontrol zhody na 634 229 kg plodín, vo výkupniach bolo vykonaných 107 hodnotení na 128 532 kg plodín. Nedostatky v obchodnej kvalite neboli zistené. U prvovýrobcov boli u šiestich plodín zistené nedostatky v označení prepravných obalov. Producenti boli upozornení na nevyhovujúce označenie.

December - Kontrola v super a hypermarketoch

V zmysle listu MP SR č. 3673/2005-100 zo dňa 21.11.2005 vykonali autorizovaní inšpektori na kontrolu kvality ovocia a zeleniny na území SR v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 a nariadenia Komisie (ES) č.1148/2001 cieľené kontroly obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny na všetkých stupňoch obchodu.

V období od 1. až 23.12.2005 bolo vykonaných 184 kontrol obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny, z toho bolo prekontrolovaných 37 veľkoobchodných skladov, 6 prvovýrobcov a 141 maloobchodných predajní. Vo veľkoobchodných skladoch bolo vykonaných 191 hodnotení zhody s obchodnými normami, z toho 13 vzoriek nevyhovelo v kvalitatívnych požiadavkách ako je veľkosť (kivi) a minimálne požiadavky – škrvny, mechanické poškodenie (mandarínky), označenie a chrastavitosť (jablká).

U prvovýrobcov bolo vykonaných 14 hodnotení zhody s obchodnými normami, hodnotené plodiny boli v súlade s normami.

V maloobchodných predajniach bolo vykonaných 714 hodnotení zhody, z tohto počtu hodnotení 73 vzoriek nevyhovelo obchodným normám – príslušným nariadeniam EK. Plodiny nevyhovovali v označení - chýbal údaj o triede kvality, pôvode (avokádo, cibuľa, kivi, jablká), vo veľkosti (kivi, cibuľa), v minimálnych požiadavkách hodnotených plodov - čerstvosť, čistota, mechanické poškodenie, výskyt hniloby a plesní (mandarínky, baklažány, paprika, jablká, stolové hrozno, šalát hlávkový, mrkva, kapusta hlávková, citróny, pomaranče).

2.5 Ceny zeleniny

Nákupné ceny zeleniny od producentov v roku 2005

Vegetables Producers Cost Prices in 2005

Tabuľka č. 21

Druh/cena ¹	2005			2004	Vývoj 2005/04 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	2,50	14,00	5,88	6,10	-0,22	-3,6
Petržlen ⁷	8,00	30,00	13,00	13,55	-0,55	-4,1
Kapusta hlávková biela ⁸	2,50	12,00	6,02	3,28	2,74	83,5
Rajčiaky rýchlené ⁹	9,00	58,00	24,35	20,73	3,62	17,5
Paprika rýchlená ¹⁰	7,19	80,00	25,07	33,67	-8,60	-25,5
Uhorky šalátové ¹¹	5,08	27,25	13,65	15,29	-1,64	-10,7
Cibuľa ¹²	1,95	10,50	6,85	5,59	0,26	4,7

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 Sweet pepper; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Odbytové ceny zeleniny z domácej produkcie

Domestic Production Vegetables Distribution Cost

Tabuľka č. 22

Druh/cena ¹	2005			2004	Vývoj 2005/04 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	4,50	22,00	9,45	8,95	0,50	5,6
Petržlen ⁷	7,00	35,00	19,23	19,45	-0,22	-1,1
Kapusta hlávková biela ⁸	2,97	14,50	8,90	5,84	3,06	52,4
Rajčiaky rýchlené ⁹	16,33	77,00	33,68	24,35	9,33	38,3
Paprika rýchlená ¹⁰	14,33	99,00	30,92	29,42	1,50	5,1
Uhorky šalátové ¹¹	8,25	79,00	20,64	20,45	0,19	0,9
Cibuľa ¹²	3,50	16,50	9,05	8,77	0,28	3,2

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 Sweet pepper; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Odbytové ceny zeleniny z importu

Import Vegetables Distribution Cost

Tabuľka č. 23

Druh/cena ¹	2005			2004	Vývoj 2005/04 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	4,00	24,00	11,57	8,07	3,50	43,4
Petržlen ⁷	10,45	48,00	22,86	16,30	6,56	40,2
Kapusta hlávková biela ⁸	3,50	23,90	9,16	5,47	3,69	67,5
Rajčiaky rýchlené ⁹	13,90	68,00	35,76	29,70	6,06	20,4
Paprika rýchlená ¹⁰	10,90	66,67	41,54	44,47	-2,93	-6,6
Uhorky šalátové ¹¹	10,90	77,45	36,37	31,56	4,81	15,2
Cibuľa ¹²	2,90	13,00	6,78	11,08	-4,30	-38,8

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 Sweet pepper; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Podľa údajov ATIS-u sa nákupné ceny niektorých plodín zvýšili, najmä pri kapuste, rajčiakoch a cibuli. Priemerná nákupná cena mrkvy z domácej produkcie však napriek tomu klesla v porovnaní s rokom 2004 o 3,6%, vo veľkoobchode však bola jej cena vyššia o 5,6% a pri mrkve z dovozu vzrástla až o 43,4%. O 4,1% sa znížila aj priemerná nákupná cena domáceho petržlenu, odbytová cena klesla o 1,1% a cena petržlenu z dovozu stúpila až o 40,2%. Výrazne, až o 83,5% vzrástla nákupná cena hlávkovej kapusty od domácich výrobcov, odbytová cena sa zvýšila o 52,4% a cena kapusty z importu stúpila o 67,5%. Ceny plodovej zeleniny sa vyvíjali nerovnomerne. O 17,5% vzrástla priemerná nákupná cena rýchlených rajčiakov. Veľkoobchodné odbytové ceny pri rajčiakoch domácich stúpili o 38,3% a pri rajčiakoch z dovozu o 20,4%. Cena papriky od výrobcov sa znížila o 25,5% (vo veľkoobchode stúpila o 5,1%, ale pri importovanej paprike klesla o 6,6%). O 10,7% klesli nákupné ceny šalátových uhoriek, veľkoobchodné odbytové ceny sa stabilizovali (0,9%) a pri uhorkách z dovozu stúpili o 15,2%.

Nákupná cena cibule od výrobcov stúpila o 4,7%, cena cibule vo veľkoobchode bola o 3,2% vyššia a odbytová cena cibule z importu klesla o 38,8% v porovnaní s rokom 2004.

Ceny producentov zeleniny klesli pri siedmich z dvadsaťjeden sledovaných druhov, najvýraznejšie klesla cena cibule bez vňate(-14,53%), naopak cena kapusty bielej vzrástla o 25,83%.

Ceny výrobcov zeleniny v SR v roku 2005 v Sk za tonu

Producers' Prices of Vegetables in the SR in 2005 (SKK/t)

Tabuľka č. 24

Zelenina ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer roka ²
Kapusta biela ³	3 233	3 360	3 680	0	5 150	4 350	4 840	4 020	6 100	5 575	4 500	3 500	5 139
Karfiol ⁴	0	0	0	14 160	16 630	15 560	15 630	13 000	12 600	12 680	12 110	14 870	13 757
Kel hlávkový ⁵	5 367	5 760	0	0	10 660	10 390	5 920	5 380	7 200	7 500	5 790	6 000	6 504
Kaleráb bez vňate ⁶	5 280	5 090	5 050	5 110	0	5 440	5 970	5 920	5 000	6 400	5 980	5 080	5 331
Kaleráb s vňaťou ⁷	0	0	28 360	39 600	38 000	26 080	15 003	12 690	15 840	0	0	0	30 971
Zeler bez vňate ⁸	8 300	8 600	8 800	8 870	0	0	0	0	8 500	10 000	9 460	8 950	9 218
Zeler s vňaťou ⁹	0	0	0	0	0	0	12 270	12 320	12 460	10 620	0	0	12 249
Červená repa ¹⁰	5 470	5 480	5 400	5 420	0	0	0	5 450	5 120	5 000	5 000	4 950	5 238
Karotka bez vňate ¹¹	5 220	5 500	5 280	5 570	5 760	0	7 350	6 755	7 095	5 728	5 420	5 250	5 797
Karotka s vňaťou ¹²	0	0	0	0	15 520	14 750	10 090	10 020	0	0	0	0	12 563
Petržlen bez vňate ¹³	9 925	12 330	13 270	12 800	12 310	0	12 880	12 920	12 250	11 750	11 825	11 680	11 898
Petržlen s vňaťou ¹⁴	0	0	0	0	12 710	11 460	9 170	10 080	12 500	12 980	0	0	10 940
Uhorky nakladačky ¹⁵	0	0	0	0	0	0	18 150	16 420	16 560	0	0	0	16 648
Uhorky šalátové ¹⁶	0	0	0	36 220	25 600	14 790	11 570	7 550	10 850	13 000	15 430	0	20 310
Dyňa červená ¹⁷	0	0	0	0	0	0	9 270	5 385	5 400	0	0	0	5 716
Paprika zeleninová ¹⁸	0	0	0	79 150	82 300	42 000	20 000	11 590	11 554	12 405	14 750	0	18 297
Rajčiaky konzumné ¹⁹	0	0	0	49 060	49 110	26 000	16 700	10 750	11 500	15 000	15 900	0	31 008
Rajčiaky priemyselné ²⁰	0	0	0	0	0	0	0	3 290	3 070	3 420	3 200	0	3 192
Cibuľa bez vňate ²¹	6 900	6 970	7 090	7 130	7 440	7 080	7 177	7 055	6 200	6 208	5 930	5 720	6 696
Cibuľa s vňaťou ²²	0	0	0	0	29 870	28 870	29 040	26 820	0	0	0	0	29 090
Šalát hlávkový ²⁴	43 000	43 710	46 000	35 450	26 000	18 260	0	0	21 210	22 400	21 000	29 500	39 006

0- neuskutočnený pohyb²³

Prameň: ŠÚ SR²⁴

1 Vegetable type; 2 Year' s average; 3 White cabbage; 4 Cauliflower; 5 Kale; 6 Kohlrabi without leaves; 7 Kohlrabi with leaves; 8 Celery without leaves; 9 Celery with leaves; 10 Beetroot; 11 Carrot without leaves; 12 Carrot with leaves; 13 Parsley without leaves; 14 Parsley with leaves; 15 Cucumbers for pickling; 16 Cucumbers for salad; 17 Water-melon; 18 Sweet pepper vegetable; 19 Tomatoes consumable; 20 Tomatoes industrial; 21 Onion without leaves 22 Onion with leaves; 23 0-not realized movement; 24 Source SO SR

2.6 Zahraničný obchod so zeleninou

Celkový dovoz vybraných druhov zeleniny do SR v tonách

Total Import of the Selected Types of Vegetables to the SR (in tonnes)

Tabuľka č. 25

Položka colného sadzob ¹	Zelenina ²	2001	2002	2003	2004	2005
0702 00 00	Rajčiaky ³	12 081	12 626	11 992	19 167	19 355
0703 10	Cibuľa ⁴	11 857	11 408	15 046	12 696	11 311
0703 20 00	Cesnak ⁵	2 069	2 154	3 638	4 243	2 484
0703 90 00	Pór ⁶	798	911	1 151	1 625	1 719
0704 10	Karfiol, brokolica ⁷	2 636	4 022	4 919	6 678	5 359
0704 20 00	Ružičkový kel ⁸	118	65	79	424	395
0704 90 10	Kapusta biela, červená ⁹	8 649	16 509	14 176	19 034	23 479
0705	Šalát hlávkový ¹⁰	301	308	401	941	1 800
0706 10 00	Mrkva ¹¹	6 650	5 990	8 230	13 280	11 401
0707 00	Uhorky ¹²	2 980	3 960	4 742	5 951	9 844
0708	Strukoviny ¹³	303	35	14	199	77
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená ¹⁴	5 654	8 201	7 605	11 719	14 653
0710	Zelenina varená alebo zmrazená ¹⁵	5 185	2 124	4 904	6 746	10 733
0711	Zelenina dočasne konzervovaná ¹⁶	7	196	546	278	11
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku ¹⁷	849	992	1 110	1 382	2 696
0807	Melóny ¹⁸	15 081	18 549	16 418	20 437	21 052
2001	Zelenina v octe ¹⁹	4 626	3 947	4 630	1 188	6 335
2002	Paradajky konzervované inak ako v octe ²⁰	2 551	3 497	3 550	4 125	4 103
2004 90	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, mrazená ²¹	427	126	217	747	515
2005	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená ²²	8 534	13 315	12 224	13 595	17 905
2009 50	Rajčinová šťava ²³	548	545	365	386	1 179
2103 20 00	Kečup ²⁴	2 906	2 980	3 418	7 494	7 778

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006²⁵

1 Customs Tariff Book Item; 2 Vegetables; 3 Tomatoes; 4 Onion; 5 Garlic; 6 Leek; 7 Cauliflower; 8 Brussels sprouts; 9 White and red White cabbage; 10 Lettuce; 11 Carrot; 12 Cucumbers; 13 Legumes 14 Other vegetables fresh or cooled 15 Vegetables boiled or frozen; 16 Vegetables temporarily preserved; 17 Vegetables dried, crushed or powdered; 18 Melons; 19 Vegetable in vinegar; 20 Tomatoes otherwise as in vinegar; 21 Other vegetable otherwise as in vinegar, frozen; 22 Other vegetable otherwise as in vinegar, non-frozen; 23 Tomatoes juice; 24 Ketchup; 25 Source: Customs directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Dovoz čerstvej zeleniny v roku 2005 zaznamenal v porovnaní s rokom 2004 nárast o 9 666 t (+7,02%). Zvýšil sa dovoz cibuľovej (+ 19,66%) a koreňovej zeleniny (+11,99%). Naopak, klesol dovoz listovej zeleniny (-47,70%) a hlúbovej zeleniny (-9,97%). Čo sa týka jednotlivých druhov zeleniny, najvýraznejšie vzrástol dovoz šalátu (+91,22%) a uhoriek (+65,41%). Výrazný pokles zaznamenal dovoz fazule (-82,05%) a cesnaku (-41,44%).

Celkový vývoz vybraných druhov zeleniny zo SR v tonách
 Total Export of the Selected Types of Vegetables from the SR (in tons)

Tabuľka č. 26

Položka colného sadzob. ¹	Zelenina ²	2001	2002	2003	2004	2005
0702 00 00	Rajčiaky ³	8 133	6 258	4 235	2 092	6 611
0703 10	Cibuľa ⁴	2 557	2 450	1 129	1 037	1 192
0703 20 00	Cesnak ⁵	166	190	94	135	205
0703 90 00	Pór ⁶	35	13	27	25	85
0704 10	Karfiol, brokolica ⁷	770	679	354	373	667
0704 20 00	Ružičkový kel ⁸	29	32	42	19	8
0704 90 10	Kapusta biela, červená ⁹	1 394	1 401	2 297	1 936	3 852
0705	Šalát hlávkový ¹⁰	578	528	529	138	296
0706 10 00	Mrkva ¹¹	721	860	880	1 032	1 049
0707 00	Uhorky ¹²	9 644	11 396	8 084	3 726	3 053
0708	Strukoviny ¹³	367	1 041	598	135	146
0709	Ostatná zelenina					
	čerstvá alebo chladená ¹⁴	8 571	11 392	11 481	6 081	9 717
0710	Zelenina varená alebo zmrazená ¹⁵	3 707	3 458	6 120	8 836	8 757
0711	Zelenina dočasne konzervovaná ¹⁶	131	202	249	197	6
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku ¹⁷	274	281	157	150	135
0807	Melóny ¹⁸	4 105	5 908	12 000	3 886	5 324
2001	Zelenina v octe ¹⁹	2 160	2 529	3 257	3 820	4 708
2002	Paradajky konzervované inak ako v octe ²⁰	4 665	2 393	2 628	1 324	1 611
2004 90	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, mrazená ²¹	215	47	10	4 198	10
2005	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená ²²	4 902	3 605	2 304	1 920	4 601
2009 50	Rajčinová šťava ²³	0	13	10	-	3
2103 20 00	Kečup ²⁴	75	276	310	373	1 487

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006²⁵

1 Customs Tariff Book Item; 2 Vegetables; 3 Tomatoes; 4 Onion; 5 Garlic; 6 Leek; 7 Cauliflower; 8 Brussels sprouts; 9 White and red White cabbage; 10 Lettuce; 11 Carrot; 12 Cucumbers; 13 Legumes 14 Other vegetables fresh or cooled 15 Vegetables boiled or frozen; 16 Vegetables temporarily preserved; 17 Vegetables dried, crushed or powdered; 18 Melons; 19 Vegetable in vinegar; 20 Tomatoes otherwise as in vinegar; 21 Other vegetable otherwise as in vinegar, frozen; 22 Other vegetable otherwise as in vinegar, non-frozen; 23 Tomatoes juice; 24 Ketchup; 25 Source: Customs directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Vývoz čerstvej zeleniny v roku 2005 dosiahol najvyššiu hodnotu za sledované roky od roku 1999. Medziročne vzrástol o 31,99%. Významne (+ 83,41%) vzrástol vývoz hlúbovej zeleniny a vývoz listovej zeleniny stúpol viac ako dvojnásobne. Z jednotlivých druhov zeleniny viac ako trojnásobne vzrástol vývoz rajčiakov a póru. Výrazne vzrástol vývoz kapusty (+98,98%), karfiolu a brokolice (+78,72%), cesnaku (+52,03%) a melónov (+37,00%). Pokles zaznamenal vývoz uhoriek (-86,41%) a kelu (57,87%).

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou (CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Vegetables in the SR (0702 – 0712, 0807)

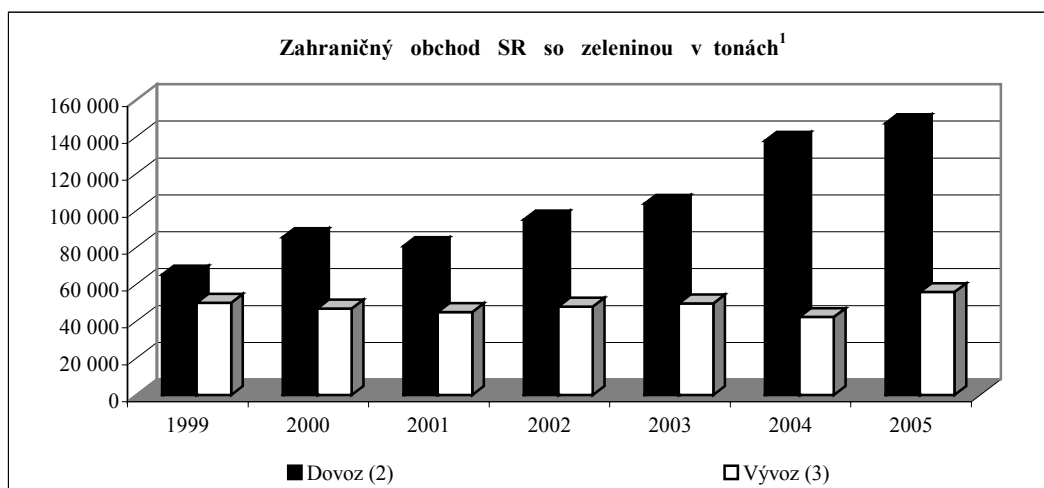
Tabuľka č. 27

Rok ¹	Udaje v tonách ²			Udaje v tis. Sk ³		
	Vývoz spolu ⁵	Dovoz spolu ⁶	Rozdiel ⁷	Vývoz spolu ⁵	Dovoz spolu ⁶	Saldo ⁴
1999	49 955	65 265	-15 310	698 931	892 751	-202 820
2000	46 827	85 482	-38 655	690 110	938 066	-247 956
2001	44 940	80 767	-35 827	868 993	1 219 720	-350 727
2002	47 958	95 149	-47 191	872 863	1 463 848	-590 985
2003	49 601	103 666	-54 065	790 125	1 422 983	-632 945
2004	42 282	137 695	-95 413	730 791	1 931 021	-1 200 230
2005	55 806	147 361	-91 555	1 117 471	2 542 921	-1 425 450

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, , MP SR k 20.4.2006⁸

1 Year; 2 Data in tonnes; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Import total; 6 Export total; 7 Difference; 8 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Graf č. 3

1 The SR Foreign Trade with Vegetable in Tonns; 2 Import; 3 Export

V bilancii zahraničného obchodu má SR v roku 2005, záporné saldo –1 425 450 tis. Sk. V sledovanom období od roku 1999 je najvyššie a medziročne vzrástlo o 18,73%.

Zahraničný obchod SR s krajinami EÚ

Na rok 2005 stanovil ŠÚ SR pre obchodovanie s krajinami EÚ asimilačný prah 3 mil. Sk pre prijatie a 6 mil. Sk pre odoslanie. Práh zjednodušenia bol stanovený na 12 mil. Sk pre prijatie a 30 mil. Sk pre odoslanie.

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou s EÚ

(CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Vegetables in the SR with EU (0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 28

Rok ¹	Krajiny ⁸	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
		Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Rozdiel ⁷	Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Saldo ⁴
2003	EÚ-15	1 328	38 368	-37 040	122 760	600 014	-477 254
2004	EÚ-25	29 955	124 123	-94 168	569 971	1 580 210	-1 010 239
2005	EÚ-25	41 655	133 309	-91 654	900 575	2 116 312	-1 215 737

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006⁹

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Consignation; 6Receipt; 7 Difference; 8 States; 9 Note: data of the 13th of September 2005; 10 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Obchodovanie s krajinami EÚ má výrazný podiel na celkovom dovoze a vývoze zeleniny. V dovoze v roku 2005 predstavoval 90,46% a vo vývoze 91,99%.

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou

(CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Processed Vegetables in Tonns in the SR

(2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Tabuľka č. 29

Rok ¹	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
	Export	Import	Rozdiel ⁴	Export	Import	Saldo ⁵
1999	5 744	16 422	-10 678	184 015	476 694	-292 679
2000	4 664	18 898	-14 234	151 171	561 227	-410 056
2001	12 420	20 612	-8 192	328 096	615 510	-287 414
2002	8 862	24 410	-15 548	245 554	676 335	-430 781
2003	8 520	24 404	-15 884	212 817	660 510	-447 693
2004	7 441	30 494	-23 053	174 712	875 761	-701 049
2005	12 420	37 815	-25 395	315 770	1 115 823	-800 053

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006⁶

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. SKK; 4 Difference; 5 Balance; 6.Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Aj v obchodovaní so spracovanou zeleninou má SR v roku 2005 záporné saldo. V dovoze takmer polovicu (47,35%) objemu predstavovala zelenina konzervovaná nie v octe. Kečup predstavoval 20,57% z objemu dovozu. V porovnaní s rokom 2004 viac ako trojnásobne vzrástol objem dovozu šťavy z rajčiakov.

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou s EÚ

(CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Processed Vegetables in the SR with EU (0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 30

Rok ¹	Krajiny ⁸	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
		Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Rozdiel ⁷	Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Saldo ⁴
2003	EÚ-15	185	9 661	-9 476	4 499	256 292	-251 793
2004	EÚ-25	7 412	29 352	-21 940	173 529	845 733	-672 204
2005	EÚ-25	12 342	36 668	-24 326	312 995	1 071 085	-758 090

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006⁸

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Consignation; 6Receipt; 7 Difference; 8 States; 9 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

V obchodovaní so spracovanou zeleninou sú hlavnými partnermi, tak ako v obchodovaní s čerstvou zeleninou, krajiny EÚ. Dovoz spracovanej zeleniny predstavoval 96,97% z celkového dovozu spracovanej zeleniny a vývoz 99,37%.

3 Produkcia zeleniny v EÚ

Podľa údajov FAOSTAT-u produkcia zeleniny v krajinách EÚ-25 v posledných dvoch rokoch klesla a v roku 2005 jej medziročný pokles tvoril 3,76%.

Produkcia zeleniny v EÚ v tis. t

Vegetables Production in EÚ in th. Tonns

Tabuľka č. 31

Štát ¹	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ²	559	524	574	521
Belgicko-Luxembursko ³	1 773	1 854	1 849	1 889
Dánsko ⁴	246	243	249	259
Fínsko ⁵	232	231	229	229
Francúzsko ⁶	8 937	8 673	8 496	8 185
Nemecko ⁷	3 702	3 622	3 603	3 737
Grécko ⁸	4 073	4 000	3 999	3 848
Írsko ⁹	222	214	222	222
Taliansko ¹⁰	14 155	15 155	14 980	16 687
Holandsko ¹¹	3 750	3 793	3 753	3 831
Portugalsko ¹²	2 224	2 228	2 329	2 403
Španielsko ¹³	11 961	12 052	12 061	12 348
Švédsko ¹⁴	277	278	277	310
Veľká Británia ¹⁵	2 767	2 654	2 726	2 659
EÚ-15²²	54 878	55 521	55 347	57 128
Cyprus ²³	149	151	151	151
Česká republika ¹⁶	354	319	302	290
Estónsko ²⁴	44	654	48	53
Maďarsko ¹⁷	1 894	1 987	1 814	2 092
Lotyšsko ²⁵	148	218	169	178
Litva ²⁶	290	459	459	366
Malta ²⁷	49	51	46	58
Poľsko ¹⁸	4 677	4 887	4 895	5 335
Slovensko ¹⁹	363	369	381	330
Slovinsko ²⁰	59	55	54	56
Noví členovia²¹	8 027	9 150	8 319	8 933
EÚ 25²⁹	62 905	64 671	63 666	66 061

Prameň: FAOSTAT³⁰

1) State; 2) Austria; 3) Belgium-Luxemburg; 4) Denmark; 5) Finland; 6) France; 7) Germany; 8) Greece; 9) Spain; 10) Italy; 11) Netherland; 12) Portugal cont.; 13) Spain; 14) Sweden; 15) Great Britain; 16) Czech republic; 17) Hungary; 18) Poland; 19) Slovakia; 20) Slovenia; 21) New members; 22) EU; 23) Cyprus; 24) Estonia; 25) Latvia; 26) Lithuania; 27) Malta; 28) Poland; 29) EU25; 30) Source. FAOSTAT

Produkcia rajčiakov a papriky v EÚ v tis. t
Tomatoes and Sweet pepper Production in EÚ in th. Tonnes

Tabuľka č. 32

Štát ¹	Rajčiaky ³⁰			Paprika ³¹		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Rakúsko ²	35	30	37	8	8	9
Belgicko-Luxembursko ³	250	250	230	15	15	17
Dánsko ⁴	22	22	20	-	-	-
Fínsko ⁵	36	35	35	-	-	-
Francúzsko ⁶	825	855	631	27	27	27
Nemecko ⁷	50	48	56	-	-	-
Grécko ⁸	1 800	1 800	1 700	95	95	80
Írsko ⁹	10	10	10	0,4	0,4	0,4
Taliansko ¹⁰	6 634	6 500	7 815	358	360	378
Holandsko ¹¹	595	590	645	315	315	315
Portugalsko ¹²	234	230	1 175	1	1	1
Španielsko ¹³	3 849	3 900	4 474	994	1 031	953
Švédsko ¹⁴	23	23	20	-	-	-
Veľká Británia ¹⁵	78	80	79	13	14	14
EÚ-15²²	14 441	14 373	16 927	1 826,4	1 886,4	1 794,4
Cyprus ²³	38	38	38	2	2	2
Česká republika ¹⁶	24	22	20	5	5	8
Estónsko ²⁴	2	4	4	-	-	-
Maďarsko ¹⁷	281	200	285	108	110	115
Lotyšsko ²⁵	10	12	10	-	-	-
Litva ²⁶	4	4	4	-	-	-
Malta ²⁷	14	9	15	-	-	-
Poľsko ¹⁸	234	230	210	-	-	-
Slovensko ¹⁹	54	61	61	26	27	29
Slovinsko ²⁰	4	4	5	3	3	6
Noví členovia²¹	665	584	652	144	147	160
EÚ 25²⁹	15 106	14 957	17 579	1 970,4	2 013,4	1 954,4

Prameň: FAOSTAT³²

1 State; 2 Austria; 3 Belgium-Luxemburg; 4)Denmark; 5 Finland; 6 France; 7 Germany; 8 Greece; 9 Spain; 10 Italy; 11 Netherland; 12 Portugal cont.; 13 Spain; 14 Sweden; 15)Great Britain; 16 Czech republic; 17 Hungary; 18 Poland; 19 Slovakia; 20 Slovenia; 21 New members; 22 EU; 23 Cyprus; 24 Estonia; 25 Latvia; 26 Lithuania; 27 Malta; 28 Poland; 29 EU25; 30 Tomatoes; 31 Sweet pepper; 32 Source. FAOSTAT

Produkcia kapusty a karfiolu v EÚ v tis. t

White cabbages and Cauliflower Production in EÚ in th. Tonns

Tabuľka č. 33

Štát ¹	Kapusta ³⁰			Karfiol ³¹		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Rakúsko ²	92	118	110	-	-	-
Belgicko-Luxembursko ³	150	150	110	95	95	95
Dánsko ⁴	3	32	33	7	7	7
Fínsko ⁵	27	27	27	4	4	4
Francúzsko ⁶	215	220	220	414	385	395
Nemecko ⁷	757	750	975	137	132	81
Grécko ⁸	200	200	190	81	80	76
Írsko ⁹	45	50	50	7	7	7
Taliansko ¹⁰	456	450	287	504	500	513
Holandsko ¹¹	261	260	257	42	42	42
Portugalsko ¹²	140	140	140	35	35	35
Španielsko ¹³	236	235	280	488	492	438
Švédsko ¹⁴	13	14	17	5	5	5
Veľká Británia ¹⁵	234	234	260	121	120	160
EÚ-15²²	2 829	2 880	2 956	1 940	1 904	1 858
Cyprus ²³	5	5	5	2	2	2
Česká republika ¹⁶	87	87	65	16	17	13
Estónsko ²⁴	17	10	15	0,2	0,2	1
Maďarsko ¹⁷	157	160	180	18	17	18
Lotyšsko ²⁵	45	50	72	-	-	-
Litva ²⁶	85	65	140	1	1	5
Malta ²⁷	214	214	3	3	3	3
Poľsko ¹⁸	1 237	1 300	1 400	189	180	190
Slovensko ¹⁹	86	86	63	12	12	10
Slovinsko ²⁰	22	22	19	1	1	2
Noví členovia²¹	1 955	1 999	1 962	242,2	233,2	244
EÚ 25²⁹	4 784	4 879	4 918	2 182,2	2 137,2	2 102

Prameň: FAOSTAT³²

1 State; 2 Austria; 3 Belgium-Luxemburg; 4)Denmark; 5 Finland; 6 France; 7 Germany; 8 Greece; 9 Spain; 10 Italy; 11 Netherland; 12 Portugal cont.; 13 Spain; 14 Sweden; 15)Great Britain; 16 Czech republic; 17 Hungary; 18 Poland; 19 Slovakia; 20 Slovenia; 21 New members; 22 EU; 23 Cyprus; 24 Estonia; 25 Latvia; 26 Lithuania; 27 Malta; 28 Poland; 29 EU25; 30 White cabbages; 31 Cauliflower ; 32 Source. FAOSTAT

Produkcia mrkvy a suchej cibule v EÚ v tis. t
Carrots and Onions Dry Production in EÚ in th. Tonns

Tabuľka č. 34

Štát ¹	Mrkva ³⁰			Suchá cibuľa ³¹		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Rakúsko ²	73	71	79	103	117	105
Belgicko-Luxembursko ³	230	230	320	4	4	3
Dánsko ⁴	55	60	65	30	30	32
Fínsko ⁵	60	60	60	17	17	17
Francúzsko ⁶	688	469	418	374	370	432
Nemecko ⁷	426	420	555	272	280	400
Grécko ⁸	33	33	37	200	200	204
Írsko ⁹	23	23	23	8	9	9
Taliansko ¹⁰	578	580	642	355	350	379
Holandsko ¹¹	432	430	430	809	808	800
Portugalsko ¹²	150	150	150	110	110	110
Španielsko ¹³	270	270	240	985	980	1 043
Švédsko ¹⁴	85	85	97	23	23	23
Veľká Británia ¹⁵	587	650	677	376	380	363
EÚ-15²²	3 690	3 531	3 793	3 666	3 678	3 920
Cyprus ²³	2	2	2	7	7	7
Česká republika ¹⁶	39	37	40	44	77	67
Estónsko ²⁴	20	10	9	2	1	3
Maďarsko ¹⁷	81	100	115	94	90	115
Lotyšsko ²⁵	42	32	30	17	15	16
Litva ²⁶	132	128	90	30	32	30
Malta ²⁷	-	-	-	8	8	7
Poľsko ¹⁸	834	800	935	678	670	700
Slovensko ¹⁹	43	42	38	26	37	27
Slovinsko ²⁰	3	3	3	6	6	6
Noví členovia²¹	880	845	1 262	912	943	978
EÚ 25²⁹	4 570	4 376	5 055	4 578	4 621	4 898

Prameň: FAOSTAT³²

1 State; 2 Austria; 3 Belgium-Luxemburg; 4)Denmark; 5 Finland; 6 France; 7 Germany; 8 Greece; 9 Spain; 10 Italy; 11 Netherland; 12 Portugal cont.; 13 Spain; 14 Sweden; 15)Great Britain; 16 Czech republic; 17 Hungary; 18 Poland; 19 Slovakia; 20 Slovenia; 21 New members; 22 EU; 23 Cyprus; 24 Estonia; 25 Latvia; 26 Lithuania; 27 Malta; 28 Poland; 29 EU25; 30 Carrots; 31 Onion, dry; 32 Source. FAOSTAT

Produkcia uhoriek a ostatnej čerstvej zeleniny v EÚ v tis. t
Cucumbers and Other Fresh Vegetables Production in EU in th.Tonns

Tabuľka č. 35

Štát ¹	Uhorky ³⁰			Ostatná čerstvá zelenina ³¹		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Rakúsko ²	43	42	37	100	100	56
Belgicko-Luxembursko ³	28	28	23	385	385	400
Dánsko ⁴	14	14	15	24	24	27
Fínsko ⁵	44	44	44	35	35	35
Francúzsko ⁶	136	138	127	3 000	3 000	2 900
Nemecko ⁷	232	230	117	1 200	1 200	1 000
Grécko ⁸	165	165	160	90	90	85
Írsko ⁹	2	2	2	40	40	40
Taliansko ¹⁰	66	65	76	2 400	2 400	2 600
Holandsko ¹¹	430	429	435	197	190	190
Portugalsko ¹²	7	7	7	580	580	580
Španielsko ¹³	440	440	485	500	500	450
Švédsko ¹⁴	23	23	32	36	36	36
Veľká Británia ¹⁵	63	63	62	500	500	427
EÚ-15²²	1 693	1 690	1 622	9 087	9 080	8 826
Cyprus ²³	17	17	17	7	7	7
Česká republika ¹⁶	29	18	7	53	53	50
Estónsko ²⁴	7	8	7	16	15	15
Maďarsko ¹⁷	94	95	90	190	190	200
Lotyšsko ²⁵	20	18	18	40	25	30
Litva ²⁶	8	8	8	62	65	77
Malta ²⁷	-	-	-	7	7	7
Poľsko ¹⁸	290	290	259	1 300	1 300	1 500
Slovensko ¹⁹	26	24	32	2	2	2
Slovinsko ²⁰	3	3	3	-	-	-
Noví členovia²¹	494	481	441	1 677	1 664	1 888
EÚ 25²⁹	2 187	2 171	2 063	10 764	10 744	10 714

Prameň: FAOSTAT³²

1 State; 2 Austria; 3 Belgium-Luxemburg; 4)Denmark; 5 Finland; 6 France; 7 Germany; 8 Greece; 9 Spain; 10 Italy; 11 Netherland; 12 Portugal cont.; 13 Spain; 14 Sweden; 15)Great Britain; 16 Czech republic; 17 Hungary; 18 Poland; 19 Slovakia; 20 Slovenia; 21 New members; 22 EU; 23 Cyprus; 24 Estonia; 25 Latvia; 26 Lithuania; 27 Malta; 28 Poland; 29 EU25; 30 Cucumbers and gherkons; 31 Other fresh vegetable; 32 Source. FAOSTAT

4 Produkcia zeleniny vo svete

Podľa údajov FAOSTATu, na rozdiel od krajín EÚ, produkcia zeleniny vo svete má tendenciu rasti a v roku 2005 zaznamenala oproti roku 2003 nárast o 3,28%.

Produkcia zeleniny vo svete v tis. t

World Vegetables Production in th. Tonns

Tabuľka č. 36

Druh zeleniny ¹	2002	2003	2004	2005
Kapusta ²	61 515	66 838	68 390	69 782
Artičoky ³	1 258	1 163	1 195	1 206
Špargľa ⁴	5 757	6 287	6 572	6 648
Šalát hlávkový ⁵	20 039	20 859	21 374	22 383
Špenát ⁶	10 837	11 877	12 683	12 939
Rajčiaky ⁷	114 506	115 001	115 950	125 016
Karfiol ⁸	15 497	16 213	16 414	16 339
Tekvice ⁹	18 248	18 994	19 016	19 504
Uhorky ¹⁰	38 649	39 811	40 190	41 808
Baklažány ¹¹	28 898	29 039	29 904	30 524
Paprika ¹²	22 137	23 150	23 667	25 015
Cibuľa a šalotka ¹³	4 350	4 384	4 455	4 671
Suchá cibuľa ¹⁴	51 975	52 733	53 591	57 910
Cesnak ¹⁵	12 605	13 630	14 048	14 557
Pór ¹⁶	1 478	1 525	1 530	1 667
Fazuľa ¹⁷	5 780	6 162	6 159	6 401
Hrach ¹⁸	7 450	9 101	9 232	9 105
Bôb ¹⁹	1 048	1 051	1 086	1 146
Zelená fazuľka ²⁰	1 722	1 606	1 648	1 720
Mrkva ²¹	21 627	23 584	23 607	24 222
Ibištek jedlý ²²	4 749	4 977	4 998	4 991
Kukurica ²³	8 748	9 171	8 827	8 886
Huby ²⁴	2 916	3 149	3 207	3 356
Melóny vodové ²⁵	87 716	92 028	93 481	95 137
Ostatné melóny ²⁶	25 650	26 800	27 371	28 334
Čerstvá zelenina ²⁷	234 359	244 852	246 480	249 879
Spolu²⁸	809 514	843 985	855 075	883 145

Prameň. FAOSTAT²⁹

1 Vegetable type; 2 White cabbages; 3 Artichokes; 4 Asparagus; 5 Lettuce; 6 Spinach; 7 Tomatoes; 8 Cauliflower; 9 Pumpkins; 10 cucumbers; 11 Eggplants; 12 Chillies and Sweet peppers, green; 13 Onions and shallots, green; 14 Onions, dry; 15 Garlic; 16 Leeks; 17 Beans, 18 Peas; 19 Broad Beans; 20 String Beans; 21 Carrots; 22 Okra; 23 Maize; 24 Mushrooms; 25 Watermelons; 26 Other melons; 27 Vegetables fresh; 28 In total; 29 Source: FAOSTAT

Produkcia zeleniny v jednotlivých častiach sveta v tis. t

Vegetables Production in World Individual Sectors in th. Tonns

Tabuľka č. 37

	2002	2003	2004	2005
Svet ¹	809 514	843 958	855 074	883 145
Európa ²	92 876	97 605	96 626	100 217
Afrika ³	49 294	49 719	49 683	52 791
Ázia ⁴	587 332	616 867	627 334	646 943
Stredná Amerika ⁵	11 264	11 669	11 682	12 419
Severná Amerika ⁶	44 907	44 274	46 241	47 025
Južná Amerika ⁷	20 313	20 473	20 142	3 507
Oceánia ⁸	3 528	3 361	3 366	20 243
Austrália ⁹	1 992	1 814	1 814	1 909

Prameň: FAOSTAT¹⁰

1) World; 2) Europe; 3) Africa; 4) Asia; 5) Central America; 6) North America; 7) South America; 8) Oceania; 9) Australia

Príloha č. 1

Colný sadzobník pre dovoz vybraných druhov zeleniny na Slovensko na rok 2005

Customs Tariffs for import of Selected Types of Vegetables to the Slovakia for the year 2005

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby ³ (%)
0702 00 00	Paradajky čerstvé alebo chladené⁴	* (4)
0703	Cibuľa, šalotka, cesnak, pór a iná cesnak. zel.⁵	
	Cibuľa: ⁶	
0703 10 11	sadzačka ⁷	9,6
0703 10 19	ostatná ⁸	9,6
0703 10 90	šalotka ⁹	9,6
0703 20 00	Cesnak¹⁰	9,6 + 120 €/100 kg/net * (1)
0703 90 00	Pór a iná cesnak. zel.¹¹	10,4
0704	Kapusta, karfiol, kel kučer., kaleráb a podobné jedlé plody¹²	
0704 10 00	Karfiol a brokolica¹³	(2)
0704 20 00	Ružičkový kel¹⁴	12
0704 90	Ostatné¹⁸	
0704 90 10	Kapusta biela a červená ¹⁵	12 MIN 0,4 €/100 kg/net
0704 90 90	Ostatné ⁸	12
0705	Hlávkový šalát a čakanka¹⁶	
0705 11 00	Hlávkový šalát obyčajný:¹⁷	* (3)
0705 19 00	Ostatný ¹⁸	10,4
0705 21 00	Čakanka šalátová ¹⁹	10,4
0705 29 00	Ostatná ⁸	10,4
0706	Mrkva, okrúhlica, šalátová repa, kozia brada, hľuzový zeler, red'kev²⁰	
0706 10 00	Mrkva a repy²¹	13,6 * (1)
0706 90	Ostatné: ⁸	
0706 90 10	Hľuzový zeler ²²	* (4)
0706 90 30	Chren ²³	12
0706 90 90	Ostatné: ⁸	13,6

1 Customs Tariff Book item; 2 Description; 3 Contractual tariff; 4 Tomatoes fresh or cooled; 5 Onion, shallot, garlic, leek and other onion-type veget.; 6 Onion; 7 Seed onion; 8 Other; 9 Shallot; 10 Garlic; 11 Leek and other onion-type veget.; 12 White cabbage, cauliflower, kale, kohlrabi and similar edible fruit; 13 Cauliflower and broccoli; 14 Brussels sprouts; 15 White cabbage and red White cabbage; 16 Lettuce and chicory; 17 Common lettuce; 18 Chicory, Witloof variety; 19 Carrot, turnip, salad beet, goatbeard, root celery, radish; 20 Carrot and turnip; 21 Root celery; 22 Horse-radish;

pokračovanie prílohy č. 1

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby ³ (%)
0707 00	Uhorky a nakladačky⁴	
0707 00 05	Uhorky šalátové ⁵	* (1)
0707 00 90	Nakladačky ⁶	12,8
0708	Strukoviny, tiež vylúpané, čerstvé alebo chladené⁷	
0708 10 00	Hrach ⁸	* (2)
0708 20 00	Fazuľa ⁹	* (3)
0708 90 00	Ostatné strukoviny ¹⁰	11,2
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená¹¹	
0709 10 00	Artičoky ¹²	* (1)
0709 20 00	Špargľa ¹³	10,2
0709 30 00	Baklažán ¹⁴	12,8
0709 40 00	Zeler iný ako hľuzový ¹⁵	12,8
0709 70 00	Špenát¹⁶	10,4
0807	Melóny a papáje¹⁷	
08071100-1900	Melóny ¹⁸	8,8
8072000	Papáje ¹⁹	bez cla

* číslo prílohy Colného sadzobníka²⁰

Prameň: Colný sadzobník pre rok 2005: Nariadenie Komisie (ES) č. 1810/2004²¹

1 Customs Tariff Book item; 2 Description; 3 Contractual tariff; 4 Cucumbers and pickling; 5 Cucumbers; 6 Pickling; 7 Legumes, also peeled, fresh or cooled; 8 Peas; 9 Beans; 10 Other legumes; 11 Other vegetables fresh or cooled; 12 Artichoke; 13 Asparagus; 14 Aubergine; 15 Celery, other than root; 16 Spinach; 17 Melons and papayas; 18 Melons; 19 Papayas; 20 number of annex of Custom Tariff Book; 21 Source: Custom Tariff Book, Commission Regulation (EC) num. 1810/2004

Summary

In 2005, according to the SO SR data it was grown 353 567 tons of vegetables at the area of 30 241 hectares (i.e. an inter-annual decrease by 5,55%). In comparison with the production of 2004 it means a decrease by 7,11%. The production of fruit-type vegetables shared with 44,60% in the total vegetables production and it was increased to 157 689 tons (+12,05%) in comparison with the previous year. The production of flower (cabbage) vegetables amounted the volume of 93 652 tons (-54,84%). In 2005, the production of root vegetables was decreased by 10,06%, it shared with 54 581 tons in the total volume. A decrease of the bulb vegetables production by 27,89% was observed in 2005. In comparison with the previous year the production of legumes was decreased by 7,52%. The smallest share in vegetable production was observed by leaf vegetables (0,81%).

The hidden area covered 57,94 hectares. Out of which the area under foils covered 63,07%, greenhouses covered 36,27% and seed-beds covered 0,66%. In 2005, vegetables were grown at 153,59% of the hidden area. The mentioned area was bigger than the hidden area due to the fact that various types of vegetables are cultivated on the same land.

In 2004 in comparison with 2003, the consumption of vegetables and vegetable products was increased by 9,9 kilograms. The consumption of fresh vegetables was increased to 64,7 kilograms per inhabitant (+11,6%). In Slovakia, the consumption of vegetables is lower by 29,7% than the recommended dose of 127,9 kilograms per inhabitant.

According to the ATIS data, the purchase prices of some types of vegetables were increased namely by cabbage, tomatoes and onion. Producer prices of vegetables were decreased by 7 types of vegetables (out of 21 watched types), the most significantly were decreased prices of onion without hull (-14,53%). Vice versa, the price of white cabbage was increased very significantly (+25,83%).

The total foreign trade balance of the Slovak Republic with vegetables was negative in term of the volume and financial expression in 2005. It was imported 147 361 tonnes of vegetables and exported 55 806 tonnes of vegetables. The trade deficit reached the volume of -1 425 million SKK. The similar situation was also in the foreign trade with processed vegetables where the deficit reached 25 395 tonnes, it represents the value of -800 million SKK.

Trading with EU countries has a significant share in total import and export of vegetables. In 2005, import from the EU shared with 90,46% and export with 91,99% in the total foreign trade with vegetables. As to the foreign trade with processed vegetables, EU countries are also our main partners. Import and export of processed vegetables shared with 96,97% and 99,37% in the total import (export) of processed vegetables, respectively.